

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XIX.

SOSNOWIEC,

ŚRODA, 27 CZERWCA 1928 ROKU.

Nr. 175.

Prenumerata miesięczna

Zł. 3.50.

Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Podstępna gra polityków niemieckich

o uzyskanie ewakuacji Nadrenji.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego” odbył rozmowę z pewnym dyplomata francuskim, który wielką rolę odegrał w układzie panujących stosunków światowych i zajmuje poważne stanowisko w świecie gospodarczym, jako właściciel wielu zakładów przemysłowych, rozrzuconych w rozmaitych punktach Europy.

— W ostatnich czasach — mówi ów dyplomata — rozwinęli Niemcy ogromny wysiłek propagandowy i wpływy ich zwiększają się z każdym niemal dniem, przenikając do poszczególnych społeczeństw.

Są one szczególnie widoczne w dziedzinie zagadnień gospodarczych.

Zwłaszcza sfery wojskowe są mocno zaniepokojone z każdym dniem rosnącymi pretensjami Berlina.

Pretensje te występują w sposób jawnie arogancki, szczególnie jeżeli chodzi o słabsze państwa.

Z jednej strony Locarno, z drugiej — prawo weta w Ldze Narodów dało Niemcom znakomitą okazję do kroczenia w prostej linii do zamierzonego celu: zmiany układu obecnych stosunków.

Na ostatnie wybory, rzekomo pacyfistyczne, nie można inaczej spoglądać, jak na zreżysowaną przez nacjonalistów niemieckich.

Inscenizacja rzekomego pacyfizmu nie ma nic innego na celu, jak uzyskanie ewakuacji Nadrenji.

Obecnie stwierdzono, że 25 proc. wstrzymujących się od głosowania w czasie wyborów w Niemczech było głosami nacjonalistów, którzy świadomie uchylili się od głosowania, aby dać zwycięstwo socjalistom.

Niemcy spodziewają się, że po wyborach pacyfistycznych ewakuacja Nadrenji będzie zupełnie możliwa.

Gdyby państwa sojusznice wypuściły taki atut z rąk, jak okupacja Nadrenji, Niemcy rychło poczęłyby innym tonem przemawiać, a w stosunku do Polski zmianą tego tonu aż nadto wyraźnie uwidoczniłaby się.

Minister Zaleski miał zupełną rację mówiąc, że okupacja Nadrenji ściśle się wiąże z bezpieczeństwem Polski.

Polityka aljańska wobec małych państw nie powstrzymała mimo wszystko podróży min. Benesa do Berlina.

Dziwną się wydaje również polityka Mussoliniego, który lekceważy kwestję „anschlusu” Austrii z Niemcami i o ile nie popiera jej.

O ile Mussolini niezadowolony jest z polityki zagranicznej Francji, to tego rodzaju posunięcia jeszcze bardziej u-

trudniają porozumienie, na drodze którego stoją przeszkody niemal nie do przezwyciężenia.

Nie należy jednak zbyt czarno patrzeć na przyszłość.

Horyzont polityczny może się przedkoi wyjaśnić.

Po ustabilizowaniu franka, Francja więcej poświęci uwagi zagadnieniom politycznym.

Rekonstrukcja Rządu czy kwestia zastępstwa?

POGŁOSKI Z POWODU NARAD DYGNITARZY PAŃSTWOWYCH.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Częste narady na Zamku przy udziale premiera i wicepremiera, wreszcie narady poniedziałkowe pod przewodnictwem p. Prezydenta Rzplitej spowodowały liczne dociekania i komentarze.

Nie ulega kwestji, że chodzi o rekonstrukcję Rządu, względnie kwestję zastępstwa.

Jakkolwiek informacje niektórych pism prowincjonalnych, jakoby rozważaną była rezygnacja Rządu, zostały urzędowo zaprzeczone, to jednak, jak twierdzi inspirowany „Kurjer Czerwo-

ny”, najbliższa przyszłość sytuację wyjaśni i pogłoski i rekonstrukcji gabinetu sprawdzi.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) W dniu dzisiejszym odbyła się dłuższa konferencja pomiędzy marszałkiem Piłsudskim i wicepremierem Bartlem, a następnie z Prezydentem Rzplitej.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) W kołach politycznych coraz częściej wymieniane jest nazwisko gen. Sosnkowskiego jako tego, który w najbliższym czasie zająć ma jedno z kierowniczych stanowisk politycznych.

Niepewny los rozbitków „Italji”.

„KRASSIN” ZDOŁAŁ NAWIĄZAĆ KONTAKT Z AMUNDSENEM.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Donoszą z Kingsbay, że Nobile oprócz depeszy do swojej żony, wysłał na drodze iskrowej następujący komunikat do swoich towarzyszy, pozostałych na lodzie:

„Moi kochani. Nie obawiajcie się, przygotowujemy aparat finlandzki, zaopatrzony w sanie, aby umożliwić lądowanie na lodzie. Poza tem zamówiliśmy w Anglii trzy mniejsze samoloty, aby was wyratować. Otrzymacie z samolotu szwedzkiego dalszy materiał. Spodziewam się jednak że nie będziecie go już potrzebowali, ponieważ liczbę iż niebawem was uściskam. Może będzie dobrze, abyście przenieśli namiot wasz na miejsce wylądowania. Podajcie mi w wszystkiem wiadomości i nie traćcie nadziei. Wasz „Nobile”.

Co do akcji ratowniczej to jej podstawa operacyjna wśród lodów została przesunięta dalej na północ, „Cilto di Milano” stara się posunąć dalej wśród lodów.

Los 7-miu ludzi, porwanych wraz z balonem „Italji” w nieznanym kierunku jest uważany za beznadziejny.

O Amundsenie niema jeszcze żadnej wiadomości.

Oddział parowca „Braganza” szuka w dalszym ciągu trzech ludzi z grupy Malgrena.

Jak dotąd bez skutku.

KONTAKT Z AMUNDSENEM.

Warszawa, 26-6. (AW). Do Paryża nadeszła wiadomość, że sowiecki fa-

macz lodu „Krassin” zdołał nawiązać kontakt z Amundsenem.

NOWA POMOC.

Stokholm, 26-6. (PAT). Rada ministrów odbyła dziś rano nadzwyczajne posiedzenie, na któm postanowiono oddać natychmiast do dyspozycji ekspedycji ratunkowej w Szpiebergu jeszcze 2 samoloty, jeden typu Fokkera drugi Gefavilland-Motha.

Samolot, który wysłany został dziś o godz. 1 pop. kolejną do miejscowości Narvik, w czwartek przewieziony zostanie na parowcu do Szpiebergu.

„WSZYSTKO IDZIE DOBRZE”.

Sztokholm, 26-6. (PAT). Kierownik szwedzkiej ekspedycji ratunkowej w Szpiebergu doniósł telegraficznie ub. no cy, iż w ciągu dnia poszukiwania musiały być zaniechane z powodu mgły. Skoro tylko warunki atmosferyczne na to pozwolą, rozbitkom dostarczone będą dalsze zapasy żywności.

Podjęte będą również poszukiwania grupy Marina na przestrzeni między przylądkiem wschodnim a 84 stopniem szerokości północnej.

Parowiec „Quest”, mający na pokładzie dwa szwedzkie wodnopłatowce, znajduje się w chwili obecnej w Murchiston Bay, parowiec zaś „Tania” z wielkim wodnopłatowcem w Virgo-Bay. Lotnik Lundberg, pozostający obecnie po rozbitku jego samolotu wraz z rozbitkami „Italji”, depeszował, że wszystko idzie dobrze.

Polsko-francuskie narady wojskowe

PRZEPROWADZONE BĘDĄ W TYCH DNIACH W PARYŻU.

Warszawa, 26-6. (AW). Wczoraj rano wyjechał do Paryża zastępca szefa sztabu generalnego gen. bryg. Tadeusz Kutrzeba. Wczorajem wyjechali: szef biura wojskowego głównego insp. sił zbrojnych płk. Gąsiorowski i płk. szt. gen. Wieniawa-Długoszewski również do Paryża, gdzie przeprowadzą szereg konferencji z tamtejszymi czynnikami wojskowymi.

Warszawa, 26-6. (AW). Ze sfery zbliżonych do ambasady francuskiej komun-

kuja, że w najbliższym czasie nastąpi zmiana na stanowisku szefa francuskiej misji wojskowej w Warszawie.

Gen. Champy, pozostający na tem stanowisku, odwołany został przed kilkoma miesiącami do Paryża.

Krążą wiadomości, że szefem misji wojskowej zostać ma gen. Demain. Podobno gen. Demain weźmie udział w paryskich konferencjach gen. Kutrzeby, płk. Gąsiorowskiego i płk. Długoszewskiego.

Ostatnie wystąpienia polityczne Poimcarego wskazują, że nie jest on daleki od objęcia teki spoczywającej obecnie w rękach chorego p. Brianda.

Skończyłyby się wówczas prowokacje p. Waldemarasa, tego typowego agenta niemieckiego.

Inaczej nie sposób tłumaczyć jego gestów, o ile nie jest jednocześnie z drugiej strony agentem sowieckim.

Ale wszystko to nie powinno wytrącać z równowagi Polski.

Polska powinna wszelkimi siłami dążyć do narodowej konsolidacji wewnętrznej, usuwać antagonizmy partyjne, zwalczać swych wrogów wewnętrznych, zasilać zewnątrz i prowadzić politykę pokojową, mocną i stanowczą w obronie swych interesów.

Kiedy będzie wypłacony

DODATEK DLA URZĘDNIKÓW.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) 15 proc. dodatek do pensji urzędników państwowych wypłacony zostanie po ogłoszeniu ustawy skarbowej.

Wbrew dotychczasowemu zwyczajowi, wypłacania go dwa razy kwartalnie, dodatek ten obecnie doliczony będzie do uposażeń miesięcznych.

Fuzja dwóch partyj

Z GRUPY „JEDYNKI”

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Oddawna prowadzone rokowania o połączenie Partii Pracy ze Związkiem Narprawy Rzeczypospolitej doprowadziły do zamierzonego celu.

W środę „fuzja” tych dwu ugrupowań stanie się faktem na wspólnem uroczystem zebraniu zarządu Partii Pracy i Rady naczelnej Związku.

Nowa organizacja otrzyma też jutro nową nazwę i nowy zarząd.

Posel Pieracki

ZŁOŻYŁ MANDAT.

Warszawa, 26-6. (AW). W kołach sejmowych krąży pogłoski jakoby pułkown. B. Pieracki „prezes komisji wojskowej w Sejmie zamierzał w najbliższych dniach złożyć mandat poselski.

Na jego miejsce ma wejść do komisji wojskowej p. Tomaszkiwicz, współredaktor „Głosu Prawdy”.

Delegacja litewska.

PRZYBYWA DO WARSZAWY.

Warszawa, 26-6. (AW). W dniu jutrzejszym przybywa do Warszawy delegacja litewska z prof. Jauniusem na czele dla wznowienia prac komisji gospodarczo-tranzytowej.

Pierwsze wspólne posiedzenie tej komisji odbędzie się dnia 28 b.m.

Dyplomata rumuński

ODWIEDZIŁ POLSKĘ.

Warszawa, 26-6. (AW). Do Warszawy przybył na kilkudniowy pobyt poseł rumuński we Wiedniu p. Mitileu wraz z swą małżonką i córką.

Przyjazd jego posiada charakter prywatny.

Powila naraz

SZEŚCIORO DZIECI.

Londyn, 26-6. (AW). Z Kairu donoszą, iż w Egipcie jedna kobieta powiła naraz 6-ro dzieci: 4 dziewczynki i 2 chłopców.

Marszałkowie Sejmu i Senatu

U PREZYDENTA RZPLITEJ.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Marszałkowie Sejmu i Senatu złożyli w dniu dzisiejszym wizytę p. Prezydentowi Rzplitej.

„Propozycja Kelloga”

DOSTARCZONA POLSCE.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) We wtorek poseł St. Zjednoczonych p. Stetson odwiedził min. Zaleskiego i wręczył mu notę St. Zjednoczonych, zawierającą t. zw. „Propozycję Kelloga”.

Nota składa się z dwóch części: jedna zawiera informacje dotyczące paktu, a druga komentarze, jak należy pakt rozumieć.

PRZEGLĄD PRASY

Kongres pacyfistyczny.

Cała prasa polska lewicowo-masońsko-żydowska, poświęca obszerne sprawozdania z kongresu pokojowego w Warszawie. Pierwsze skrzypce na kongresie grają socjaliści i radycali wszelkiego odcięcia, wiele frazesów poświęcając miłości międzynarodowej. Żydowski „Nasz Przegląd” zajmuje oczywiście stanowisko wygodnego obserwatora, mało przejmując się interesami Polski w poruszanych na kongresie zagadnieniach, a raczej interesami „narodu wybranego”. Zamieszcza takie uwagi.

Ironia losu sprawiła, że zaraz po przyjęciu budżetu przez Sejm i aprobowaniu między innymi dość pokątnego budżetu wojkowego, rozpoczął w Warszawie obrady Międzynarodowy Kongres towarzystw pokoju. Ironia jest tem większa, że te same organy prasowe, które popierały zbrojenia, obecnie gardlują za pokojem. Jeden zaś z nich znalazł gotowe oryginalne lekarstwo na pokój wieczysty: poszanowanie istniejących traktatów, czyli stanu rzeczy stworzonego właśnie przez wojnę zakończoną zwycięstwem jednej strony nad drugą i wywołującą pożądania odwetowe.

Oczywiście, że taka recepta jest zbyt symplistyczna. Gdyby ktoś ją podał przed wojną, to oznaczałoby to uwiecznienie niewoli Polski. I tak istotnie mówili przed wojną — hakatyści, „istinni” rosjanie etc. Fakt, że wojna słusnie naprawiła krzywdy Polski, nie pociąga za sobą wniosku, że należy aprobować dla innych narodów, nap. węgrov, słowaków, kroatów etc. Zasada poszanowania traktatów może zawierać myśl pacyfistyczną tylko wtedy, gdy ją odpowiednio uzupełnimy. Te lub inne granice państwa nie są same przez się powodem wojny, lecz uważanie tych granic za mur chiński pod względem politycznym, kulturalnym i ekonomicznym. Niech zaistnieje wolność migracji, niech ustana komory celne, uciskanie mniejszości a pokój utrwali się może i w granicach dzisiejszych. Nadto muszą ustać zbrojenia, gdyż armaty mają brzydką właściwość, iż pewne go dnia zaczynają „same strzelać”.

Zatem „Nasz Przegląd” widzi niemożliwość utrzymania pokoju dopóki przestają się będzie traktatów podpisanych w zakończeniu wojny światowej. Oczywiście ma na myśli traktat Wersalski. Ten traktat, który ustalił granice Polski. Tego rodzaju opinia koliduje wyraźnie z dobrem państwa polskiego.

Zła prasa.

„Rzeczpospolita” poruszyła niezmiennie ciekawy i doniosły problem ziej prasy, która tak bardzo rozpanoszyła się w wolnej Polsce. Charakteryzuje ją mianowicie w ten sposób:

Próżno czytelnik szukałby w niej inicjatyw społecznej lub potrzebnej informacji. Zaczawszy od kroniki zagranicznej, a skończywszy na wiadomościach brukowych wszędzie wydobywa się na jaw tylko odwrótną stronę brzydoty fizycznej i moralnej, wyjątkowej i wykrzywionej jak we wkleślem zwierciadle.

Ster tego rodzaju prasy ujęli w ręce aferzyści, nie mając z piśmiennictwem nie wspólnego i powodzenie pisma opierali nie na jego treści wewnętrznej, ale na jaskrawościach nagłówków i na najniższych instynktach tłumu.

Dopóki hulanka ich tyczyła tylko wybryki zbrodni i przestępstw, była może złą zabawą i obniżeniem poziomu dziennikarstwa, ale nie kalala go. Wnet jednak wyzerpali się i znużyli czytelnikom tematy rynsztokowe. Zaczęto wtedy „robić politykę”, opluwając ludzi i instytucje, zarówno państwowe jak i społeczne i czynnych tam działaczy. Był w modzie parlamentarizm opluwano działaczy rządowych, skoro przewaga przeszła w ręce rządu, zaczęto opluwać i mieszać z błotem Sejm i Senat. Dziś, wyzudane tytuły, wyciąganie na jaw plotek, brzykanie jadem i błotem dokola — oto codzienna treść tych świstków, które, acz drukowane po polsku, nie mają w sobie nic polskiego z ducha i rycerskości naszego narodu.

Co gorsza brukowce te przybierają niekiedy ton mentorski w stosunku do społeczeństwa i czepiają się modnych prądów politycznych, czynią wrażenie, że popierają istniejące stosunki państwowe, szkodać im oczywiście, bo czytelnik, przyzwyczajony do ich codziennych wystąpień, raczej zohydza sobie to, w co wierzyć mu każą.

Przepowiednia pogody.

NA ŚRODĘ.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Dziś w całej Polsce jest pogodnie i ciepło. Temperatura o godz. 8 rano w poszczególnych miejscowościach kraju wynosiła: Warszawa 17 st., Lwów 16, Gdynia 17, Kraków 17, Wilno 15, Poznań 17, Lublin 17, Białystok 16, Bydgoszcz 17, Zakopane 18, Hala Gąsienicowa 13, Cieszyń 21.

Na jutro P. I. M. przewiduje następujący przebieg pogody:

Wzrost zachmurzenia od zachodu kraju. Możliwe gdzieś drobne opady. Ciepło.

Polsko - czechosłowackie porozumienie gospodarcze

DOSZŁO OSTATECZNIE WCZORAJ DO SKUTKU W WARSZAWIE.

Warszawa, 26-6. (PAT.) Polsko-czechosłowackie rokowania handlowe, które miały miejsce w Warszawie, zostały zakończone dzisiaj w dniu 26 czerwca r. b. przez podpisanie czterech protokółów do ramowej umowy handlowej polsko-czechosłowackiej z dnia 23 kwietnia 1925 r., obejmujących nowelizację listy zniżek konwencyjnych, udzielonych sobie wzajemnie przez obie strony.

Protokóły te pozatem w niczem nie naruszają wyżej wymienionej umowy i zostaną w najbliższym czasie przez obie strony przedstawione do ratyfikacji po-

wołanym do tego czynnikom.

Równocześnie zostały ustalone zobowiązania regulujące eksport z Czechosłowacji do Polski, oraz wymienione no ty, przedłużające dotychczasową umowę naftową.

Protokóły, o których mowa, podpisali w imieniu Czechosłowacji dyr. depart. ministerstwa spraw zagran. w Pradze dr. Friedman, zaś w imieniu Polski wiceminister spraw zagran. dr. Wysocki i dyr. depart. handlowego w Ministerstwie Handlu i Handlu p. Sokołowski.

Zdemaskowanie akcji terrorystycznej

UKRAIŃSKIEJ ORGANIZACJI POD WODZĄ KOMUNISTÓW.

Brześć n-B., 26-6. (PAT.) W wyniku dochodzeń przeprowadzonych w sprawie pożaru w powiecie Szczolińskim władze bezpieczeństwa wykryły w tych dniach sprawcę dwukrotnego podpaleń, które miało miejsce 24 marca i 1 kwietnia r. b.

Sprawcą jest niejaki Michał Dworak, mieszkaniec wsi Lutynki, który przy badaniu zeznał, że podpaleń dokonał na polecenie organizacji komunistycznej, działającej na terenie gminy dembowickiej, pow. Sambratowski.

W rezultacie dochodzeń aresztowano 12 osób, które zostały na polecenie władz

sądowo-sledczych osadzone w więzieniu.

Jak stwierdzono, działalność Dworaka i jego towarzyszy wiąże się z organizacją ukraińską, operującą na terenie południowo-wschodnich województw i pozostaje pod bezpośrednim kierownictwem organizacji komunistycznej.

Jak wynika z otrzymanych przez władze ulotek i nielegalnych czasopism, organizacja ta propaguje wśród swoich członków terrorystyczne metody działania, podając m. in. instrukcje, jakim sposobem należy powodować katastrofy kolejowe, niszczyć linie telefoniczne, telegraficzne itp.

Tajemnica litewskich kazamat...

WIEZIEN NAGRODZKI ZGINAŁ W Tajemniczy SPOSÓB.

Wilno, 26-6. (Tel. wł.) Podczas wymiany więźniów politycznych między Polską a Litwą, przeprowadzonej dnia 6 maja r. b., Litwini wbrew swoim zobowiązaniom nie wydali nam piętego więźnia J. Nagrodzkiego.

Na żądanie przedstawiciela Polskiego Czerwonego Krzyża p. Uniechowskiego, przedstawiciel litewskiego Czerwonego Krzyża p. Gorodecki zobowiązał się od-

szukać Nagrodzkiego i dostarczyć go władzom polskim najpóźniej w terminie 1 lipca.

Dotychczas Litwini zobowiązania swego nie wykonali, natomiast według ostatnio nadeszłych wiadomości z Litwy, pomimo usilnych poszukiwań władz litewskich we wszystkich więzieniach Nagrodzkiego nie odzyskano.

Zjazd „bezbożników” w Kijowie

NARZEKA NA RELIGIJNY NASTRÓJ WŚRÓD NAUCZYCIELI.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) Donoszą z Kijowa, że na odbywającym się tam zjeździe „bezbożników” mówcy narzekali, że większość nauczycieli nastrojona jest religijnie, wskutek czego propaganda ateistyczna wśród młodzieży idzie bardzo opornie.

Pierwszy dzień sensacyjnego procesu

PRZECIW BELI KUHNOWI, B. DYREKTOROWI WĘGIER.

Wiedeń, 26-6. (AW.) Wczoraj o godzinie 9-cj wieczorem do wyższego sądu krajowego przewieziony został Bela Kuhn wraz z Ireną Brauer.

Oboje oskarżeni zachowywali się wyzywająco.

Z tego też powodu przewodniczący wezwał oskarżonych, by zachowywali się przyzwoicie.

Następnie przewodniczący zawezwał Kuhna w celu treściwego przedstawienia swojej sprawy.

Kuhn przekroczył to zezwolenie i rozpoczął mówić o rewolucji francuskiej, belgijskiej i rosyjskiej.

Po przerwie o godz. 10-tej Kuhn w swoim przemówieniu zarzucił policji

wiedeńskiej, że pracuje razem z węgierską.

Dziś o godz. 12-tej w południe z powodu przemówienia Kuhna i jego nieprzyzwoitego zachowania się przewodniczący odebrał mu głos i postawił 5 pytań na które jednakowoż Kuhn nie odpowiedział.

Na tem przesłuchanie zakończono.

Obrońca Kuhna Schrein zaprotestował przeciwko uchwale sądu w sprawie odebrania Kuhnowi głosu i powoływał się przy tem na procedurę karną.

Następnie trybunał przerwał posiedzenie i udał się na narady celem powzięcia ostatecznej uchwały.

w południe posła polskiego w Szwajcaryj p. Modzelewskiego, a następnie delegację kawalerów maltańskich, którzy obecnie mają zjazd w Warszawie.

Kawalerów przedstawił p. Prezydentowi szef kapituły kapituły kawalerów maltańskich hr. Czapski.

Leciał do Warszawy

WYLĄDOWAŁ W KOWLU.

Warszawa, 26-6. (AW.) Wczoraj w godzinach popołudniowych pilot chorąży Drzewiecki, lecąc z Dębłina do Warszawy zmylił z powodu gęstej mgły drogę i zamiast do Warszawy poleciał w kierunku Kowla, gdzie z powodu uszkodzenia silnika musiał lądować.

Echa śląskie.

ODCZYT O ŚLĄSKIEJ POŻYCZCE ZAGRANICZNEJ. Polski Związek zrzeszeń gospodarczych urządza w niedzielę dnia 1 lipca r. b. o godz. 12 i pół w południe w sali teatru miejskiego w Katowicach odczyt o pożyczce amerykańskiej dla Śląska. Odczyt ten wygłosi dwóch prelegentów, mianowicie poseł Janicki i dr. Bielak. Wstęp na odczyt wynosi 1 zł. Bilety zapewni sobie można przez biuro polskiego Zw. zrzeszeń gosp., Katowice, Poczta nr. 16.

POWODZENIE WYSTAWY MALARSTWA. Urządzona w hali wystawowej przy parku Kościuski w Katowicach okólna wystawa malarstwa polskiego ściąga liczną publiczność, szukającą wytechnienia w parku. Komitet wystawy przypomina, że wystawa będzie otwarta tylko do dnia 5 lipca i sposobność obejrzenia eksponatów, godnych istotnie widzenia, skończy się niedługo. Wystawa otwarta jest od godz. 9—15 i od 15—19. Biorą w niej udział artyści całej Polski, przeważnie nazwiska znane i cenione.

ECHA WYSTĘPU KIEPURY. O niedzielnym występie Kiepury w katowickim teatrze polskim z wielkim entuzjazmem rozpisyje się bytomska „Ostendische Morgenpost”. Dziennik pisze, że tego rodzaju uczy artystycznej teatr ten jeszcze nie przeżywał.

Wiadomości ze stolicy.

UCZONY FRANCUSKI W WARSZAWIE. Wczoraj przybył do Warszawy na zaproszenie p. marsz. Senatu Szymańskiego znany uczone i profesor francuski, dr. Paul Baillaud. Wybitny gość wygłosi w Warszawie i na uniwersytecie wileńskim szereg odczytów.

WYNIKI NIEDZIELNYCH WYBORÓW do Izby przemysłowo-handlowej w Warszawie przedstawiają się jak następuje (wyniki tymczasowe, tylko z miasta Warszawy, a nie z całego województwa): W grupie przemysłowej w I kategorii: uprawnionych do głosowania było 154, oddano głosów 87, głosowało 65 proc. W tej samej grupie II kat.: uprawnionych 4.298, głosowało 527, frekwencja 12 proc. W grupie bankowo-usługowej I kat.: uprawnionych do głosowania 142, oddano 50 gł., frekwencja 35 proc. W II kat. tej samej grupy: uprawnionych 53, oddano 9 gł., frekwencja 27 proc. Ogółem w obydwu tych grupach uprawnionych do głosowania było 4.607, oddano gł. 673 tak, że frekwencja przeciętna wynosi 15 proc. Do Izby weszli pp.: E. Kihu, T. Czołnowski, St. Franaszek, K. Jemike, P. Nowicki i A. Strassman. Jako zastępcy pp.: A. Zaglenczyński i Wejkun. W grupie handlowej jak wiadomo, wybory nie odbyły się ze względu na jednomyślność w ustaleniu kandydatów. Biorąc pod uwagę, że panowała prawie całkowita jednomyślność wyborców, tak że przeszły listy, wysunięte przez centralne organizacje, oraz biorąc pod uwagę frekwencję procentową głosujących do Izby już istniejących, np. we Lwowie, lub też zagranicą, wybory powyższe można scharakteryzować jako cieszące się frekwencją normalną.

ZBRODNICZEGO SZOFERA ZDRĄDZIŁA ROZBITA LAMPA. W ub. sobotę wieczorem samochód najechał na przechodzącego ul. Freta w Warszawie kelniera Adama Dydyńskiego. 60-letni Dydyński wyzionął ducha pod młotem kołami samochodu, przyczem kołom marmaranki wpadł się w ten sposób pomiędzy t. zw. „szprychy” kół, że okrwawione ciało jego wlokło się za ręką auta przez pół kilometra, znacząc „kocie łby” jezdni krwistą wstęgą. Pościgi strzelanina za taksówką spełzły na niczem. Szofer uknął wraz z taksówką. W toku dochodzenia znaleziono na jezdni odtłamek szyby lampowej z napisem „27”. Były to końcówce cyfr numeru taksówki. Drogą owych cyfr udało się wreszcie ustalić numer taksówki. Szofer nie przyznaje się do winy, twierdząc, że owego dnia wogóle nie wy prowadzał auta z garażu. Na kołach taksówki widnieją jednak ślady krwi. Taksówkę zatrzymano. Krew poddano analizie, która wykazała, iż ślady pochodzą od krwi ludzkiej. Twierdzeniu szofera (że nie wyprowadził auta z garażu) zaprzecza dozorczyzna domu. Szofera wobec tego aresztowano.

Spadochron uratował

LOTNIKOWI ŻYCIE.

Poznań, 26-6. (PAT.) Dziś o godz. 10 przed południem wykonywał lot ćwiczebny na lotnisku Ławicy, na paracie „Spad” sierżant pilot Czorkiewicz.

W pewnej chwili samolot, będący na wysokości 1000 m., wpadł w korkociąg i począł gwałtownie spadać.

Pilot zdążył wyskoczyć szczęśliwie na lotnisko przy pomocy spadochronu, nie odnosząc żadnego pokaleczenia.

Kawalerów a maltańscy

NA ZAMKU WARSZAWSKIM.

Warszawa, 26-6. (Tel. wł.) P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dziś

Walka z religią.

W Rosji sowieckiej istnieje t. zw. „Związek bezbożników“, którego celem jest walka z religią. Grupa ta liczy 250.000 członków, przeważnie robotników i wieśniaków, posiada około 5000 oddziałów w sowieckich przedsiębiorstwach i wsiach, zaś liczbę zwiazanych z nim klubów przeciwności religijnych ocenia się na 10.000. „Związek bezbożników“ wydaje pismo „Bezbożnik“ i przeglądy „Bez Boga“ oraz „Przeciwnik religii“, rozrzuca ogromne ilości książek, broszur i ulotek, posługuje się kinem, teatrem i radiem, urządza zebrań, odczyty i wykłady, organizuje „czerwone“ chrzty i śluby, słowem wykorzystuje wszelkie dostępne dzisiaj środki propagandy dla myślenia Boga z serca ludzi.

Organizacja ta nie ogranicza swojej działalności do terenu Rosji sowieckiej. Ścisłymi węzłami połączona jest ona ze „zwiazkami wolnomyslicieli“ w różnych krajach. Związek taki istnieje m. in. w Polsce i wydaje nawet swoje pismo. Jaki zaś jest cel omego braterstwa „wolnomyslicieli“ i „bezbożników“ dowiadujemy się od jednego z przywódców „Związku bezbożników“, który pisze:

— Związek czyni wszystko, co leży w jego mocy, aby międzynarodowa proletariacka organizacja wolnomyslicieli uczynić sztabem walki klasowej i stworzyć do tego celu jednolity front przeciwności religijnej propagandy, a walkę przeciw religii uczynić faktorem walki przeciw burżuazjennemu porządkowi i samej burżuazji.

To pompatyczne zdanie, ujęte w bardziej zrozumiałe słowa, znaczy, że walka z religią ma za cel utworzenie drogi bolszewizmowi. Rzecz pomyślna jest sprytnie. Przeciwnicy prawa i porządku wiedzą dobrze, że aby świat runął w gruzy, trzeba najpierw pozabawić ludzką więź moralnych i poczucia odpowiedzialności, które czerpie człowiek z religii. Tylko ludzie pozabawieni tych hamulców mogą przyłożyć rękę do dzieła zniszczenia i iść naśladem w przepaść, z której drogę wyjścia trzeba kuć w skałę przez długie wieki mozolnego trudu mięśni i myśli.

Tymczasem propaganda „bezbożników“ i „wolnomyslicieli“ przenika świąt i świąt, niestety, triumfy w Polsce, w postaci walki lewicy z kościołem katolickim, walki prowadzonej dotychczas głównie na terenie parlamentarnym. Trzymiesięczna, pierwsza sesja parlamentu zaznaczyła się szeregiem ataków radykałów polskich przeciwko kościołowi. Bilans tej akcji jest następujący:

1) Wniosek posła St. Wróblewskiego i kolegów z klubu Stronnictwa chłopskiego w sprawie zniesienia ustawy z dnia 25 kwietnia 1925 r. o zatwierdzeniu konkordatu.

2) Wniosek posła Putka i kolegów z klubu Wyzwolenia, zawierający projekt ustawy o ochronie swobodnego wykonywania praw obywatelskich przez członków związków religijnych. Wniosek ten ogranicza prawa obywatelskie duchownych.

3) Uchwała budżetowa Sejmu i Senatu w sprawie kreowania konsulatów w Meksyku.

4) Odrzucenie przez Sejm wniosku o podwyższenie etatów duchowieństwa rzymsko-katolickiego.

5) Odrzucenie przez Sejm wniosku o udzielenie katolickiemu uniwersytetowi w Lublinie subwencji w wysokości 25.000 zł.

6) Odrzucenie przez Sejm wniosku o przyspieszenie wykonania konkordatu ze stolicą apostolską.

7) Uchwalenie przez Sejm i Senat wniosku P. P. S. o usunięcie ze szkół nauki religii i praktyk religijnych.

8) Wniosek P. P. S. przeciw przyznaniu po raz pierwszy duchowieństwu jednorazowego zasiłku w wysokości 22 i pół proc.

Kadencja sejmowa niedawno się rozpoczęła, obejmuje dotychczas jedną, krótką sesję i powyżej przytoczone zestawienie szczegółów podjazdowej batalii z kościołem katol. w Polsce, prowadzonej przez radykalną lewicę, jest obrazem przygrywki do dalszej kampanji, kryjącej groźne zadatki. Niewątpliwie lewica polska

świadomie, czy nieświadomie sprzymierzona z „bezbożnikami“ i „wolnomyslicieli“, będzie chciała rozegrać nie tylko w parlamencie, ale i w kraju grę, w której starą jest... religia, a konsekwencją utrzymanie porządku społecznego lub rozbicie bram bolszewizmowi. W takiej sytuacji katolicka

większość narodu polskiego musi się zdobyć na potężny wysiłek woli, aby skutecznie odeprzeć zakusy wrogów kościoła, bożem od postawy, jaką zajmie społeczeństwo, zależeć będzie, czy Polska wejdzie w okres walk religijnych.

Stab.

Kryzys socjalizmu jako doktryny i praktyki.

WIELKA MOWA MUSSOLINIEGO NA KONGRESIE PRZEMYSŁOWCÓW FASZYSTOWSKICH.

Mussolini, przewodniczący na kongresie narodowym przemysłowców faszystowskich w Rzymie wygłosił przemówienie, w którym podkreślił m. in., że tysiące przemysłowców, którzy zgłosili akces do ustroju faszystowskiego, obecnie stanowią jeden z elementów tego ustroju. Po raz pierwszy w historii świata wielkie społeczeństwo narodu, liczące 42 miliony ludzi zorganizowane jest w państwie i przez państwo. Stanowisko zawodowych przemysłowców włoskich jest ustalone przez syndykaty pracy, która przynajmniej im w sposób niewątpliwy prawo zarządzania przedsiębiorstwem i odpowiedzialność za przedsiębiorstwo. Kapitalizm w tej postaci, w jakiej go nam przedstawia literatura socjalistyczna, już nie istnieje. Rzeczą nader ważną jest, że przewidziany przez socjalizm rozdział między kapitalizmem a kierownictwem, między przemysłem a kapitałem nie sprawdził się. Wskutek rozwoju towarzystwa akcyjnych kapitał uległ rozproszkowaniu. Podczas gdy kapitał i kapitalista stają się coraz bardziej bezimiennymi, zarządca przedsiębiorstwa, kierownik przemysłu, twórca bogactw wysuwa się na pierwszy plan gospodarki. W ustroju faszystowskim robotnik nie jest już przedmiotem wyzysku, lecz współpracownikiem, współtwórcą, którego stopa życiowa winna być podniesiona materialnie i moralnie.

Zdaniem mówcy, obecny kryzys światowy jest wynikiem wojny. Mówca wierzy jednak, że czynniki polityczne już nadchodzą. Do czynników takich Mussolini zalicza przede wszystkim pokój polityczny między narodami. Wprawdzie po wojnie światowej doszło do konfliktów między niektórymi państwami, lecz konflikty te, jak naprzekład konflikt rosyjsko-polski lub grecko-turecki mogą być uważane jako lokalne, a w każdym razie

można śmiało przewidzieć, że nie będzie zakłócony pokój między wielkimi państwami zachodnimi.

Innym tego rodzaju czynnikiem jest spokój społeczny. Jesteśmy świadkami schyłku walki klasowej. Należy nadmienić, że bardziej jeszcze zdecydowany niż kryzys zasady walki klas jest kryzys socjalizmu jako doktryny i jako praktyki. Wskutek działania jednego z tych tak częstych paradoksów rewolucji rosyjskiej, rozwinęła się w sposób najbardziej nieprzewidywany apoteoza kapitalizmu, którym jest panujący obecnie w Rosji system kapitalizmu państwowego. Jako jeszcze jeden czynnik podstawowy opanowania kryzysu uważa Mussolini powrót walut europejskich do podstawy złotej. W związku z tem Mussolini oświadcza, iż uważa za śmieszny pogłoskę jakoby rząd włoski zamierzał poddać rewizji w kierunku pogorszenia stopy stabilizacyjnej przez wzgląd na to, co przygotuje się we Francji. Wyzbywanie się lirów należy traktować jako czyn zbrodniczy. W celu przyspieszenia opanowania kryzysu rząd dążyć będzie do usprawnienia administracji.

Mussolini ma zamiar nie powiększać ciężarów podatkowych, chyba, że nieprzewidziane okoliczności zmuszą go do tego.

W zakończeniu Mussolini podniósł szczerze i serdecznie współpracę przemysłowców, techników i robotników. Syndykat przemysłowców zarówno jak syndykat pracowników od czuć muszą prawdziwą dumę, że wspólnie przyczyniają się do zasadniczej przebudowy życia gospodarczego. Dokonywując tej przebudowy, naród włoski przeprowadza jedno z tych wielkich doświadczeń historycznych, jakie stanowią przywilej narodów kierowniczych w dziele cywilizacji ludzkości.

Rokowania austriacko-niemieckie

W SPRAWIE ZAWARCIA UNII GOSPODARCZEJ.

Wiedeńskie kółka polityczne przypisują bardzo doniosłe znaczenie podjętym w tych dniach w Wiedniu rokowaniom handlowo-politycznym między Austrią a Niemcami. Pomimo, że te są ściśle poufne, wynika z pewnych przesłanek, że pertraktacje wiedeńskie wychodzą daleko poza ramy zwykłych rokowań gospodarczych. Ze strony półrządowej daje się wprowadzić do zrozumienia, że rokowania będą przewlekłe przez wzgląd na istniejące rzekomo dość poważne rozbieżności poglądów między kontrahentami, nie mniej jednak mówi się w komunikatach półrządowych, są jedynie natury podrzędnej, i że obie zainteresowane strony zgodnie zmiarają do jednego i tego samego celu, to jest do uskutecznienia projektu jaknajściślej współpracy gospodarczej austriacko-niemieckiej.

Stosunki handlowe między Austrią a Niemcami osiągnęły w dwu ostatnich latach istotną poprawę. Wartość eksportu austriackiego do Niemiec w roku 1927 wynosiła 350 milionów szylingów, to jest o 90 proc. więcej niż w roku poprzednim, a w roku bieżącym w ciągu pierwszych kilku miesięcy wywieziono z Austrii do Niemiec za 150 milionów szylingów rozmaitych towarów. Bardzo wy-

datnie wzrósł również import z Niemiec do Austrii. W roku 1926 wyrażał się on cyfrą 480 milionów, w r. 1927 — 530 milionów szylingów, a w ciągu pierwszych czterech miesięcy roku bieżącego zdołał osiągnąć wartość 200 milionów szylingów.

Tak szybki rozwój wzajemnych stosunków handlowych wzmocnił w obu państwach tendencję w kierunku zorganizowania współpracy gospodarczej na jaknajszerszych podstawach. Jak słysząc, przedmiotem obrad wiedeńskich ma być przede wszystkim sprawa ścisłej kooperacji przemysłu i handlu Austrii i Niemiec, jakoteż sprawa uzgodnienia polityki transportowej i taryfowej obu państw w stosunku do państw trzecich. Dalej dojdzie ma podczas narad wiedeńskich do rozgraniczenia sfery interesów obu państw na rynkach zagranicznych, przyczem Austrii przydzielone być mają rynki bałkańskie i orientalne.

Omówione powyżej projekty dowodzą, że Austrija i Niemcy świadomie zamierzają do utworzenia swego rodzaju unii gospodarczej. Jest rzeczą ciekawą w jaki sposób chcą przy tem miarodajne czynniki austriackie obejść postanowienia paktu genewskiego, który zabrania Austrii zawierania podobnych układów.

Jak bajecznie opalona

a jednak

bez piegów!
To uzyskać można jedynie przez

Leschnitzera

maść i mydło
wyprobowane preparaty oryginalne, praciw

PIEGOM 3623

I PLAMOM WĄTROBIANYM

W aptekach i drogeriach maść 3.15,
mydło 2.30. Gdzie niema, wprost u firm
Aptekarz Drancz i S-ka Bielsko.

Wspólne placówki dyplomatyczne

AUSTRJACKO - NIEMIECKIE.

Organ wiedeńskiej izby handlowo-przemysłowej donosi w swym ostatnim numerze, że ramach rokowań gospodarczych austriacko-niemieckich, toczących się obecnie we Wiedniu, poruszona ma być sprawa przejęcia przez poselstwa i konsulaty niemieckie obrony interesów austriackich we wszystkich tych państwach, gdzie Austria nie posiada swych własnych placówek dyplomatyczno-konsularnych. Uskutecznienie tego planu byłoby niewątpliwie dalszym i bardzo poważnym krokiem na drodze realizacji projektu zjednoczenia austro-niemieckiego.

Polacy a konstytucja

W. M. GDAŃSKA.

Na ostatnim posiedzeniu sejmiku gdańskiego przyjęto w drugim czytaniu przedłożony przez senat wolnego miasta projekt ustawy o zmianie konstytucji. Projekt ten wejdzie pod obrady sejmiku w trzecim czytaniu na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku.

Sensacją ostatniego posiedzenia było, jak oświadcza prasa niemiecka, przemówienie posła polskiego dr. Moczyńskiego, który podkreślił, że polskowie polscy nie są wcale zainteresowani omawianą sprawą. Dr. Moczyński w dalszym ciągu swego przemówienia oświadczył, że od szeregu lat zajmował w sejmie stanowisko pojedawcze i był zawsze zwolennikiem porozumienia polsko-gdańskiego. Dziś jednak musi usunąć rękę wyciągniętą do zgody. Jako przyczynę tego kroku pos. Moczyński podaje postępowanie dwóch większości obecnej koalicji socjal-demokracji i niem.-katolickiego centrum w stosunku do ludności polskiej wolnego miasta Gdańska, które to stronnictwa stosują w stosunku do Polski politykę ucisku, zmierzającą do zdegradowania obywateli narodowości polskiej do rzędu obywateli 2 klasy. Wydarzenia ostatnie wykazały, że jakdlugo stan taki będzie trwał i dopóki stronnictwa lewicowe nie naprawią swego błędu w celu uprawnienia ludności polskiej i niemieckiej w Gdańsku, tak długo polskowie polscy wstrzymają się w zupełności od prac i w głosowaniu nad zmianą konstytucji udziału nie wezmą. Przemówienie dr. Moczyńskiego, wysłuchane w sejmie z całą uwagą, wywołało wielkie wrażenie tembardziej, że w głosowaniu głosy posłów polskich, mimo ich małej liczby, będą miały wielkie znaczenie.

Uruczystości hallerowskie

W NOWYM JORKU.

W New-Yorku odbył się obchód dziesiątej rocznicy tworzenia armji hallerowskiej. Obchód odbył się w z. rojowni 168 pułku, przy udziale około 500 osób, przeważnie weteranów armji Hallera i armji amerykańskiej, oraz licznej miejscowej Polonii, przedstawicieli radw miejsckiej nowojorskiej i konsulów państw aljancjnych. Na obchodzie wygłoszono szereg przemówień, w których mówcy wspominali epizody z czasów tworzenia armji, oraz wyrażali wdzięczność pod adresem rządu amerykańskiego i kanadyjskiego za otrzymaną pomoc i poparcie w tworzeniu armji.

Każdy grosz, oddany na L.O.P.P., przyczynia się do rozwoju polskiej floty powietrznej.

DZIS

każdy kulturalny dom
prenumeruje i czyta

KSIĄŻKI

BIBLIOTEKI-DOAW-POLSKIEGO

KYBARTALNE 9 TOMOW ZA 2L.6.50 GR.
WARSZAWA-CHMIELNA 61 - P.K.O. - 9776

ZYGZAKIEM.

Pokój.

W Warszawie odbywa się międzynarodowy kongres pokoju.

(Z pism codziennych).

W Warszawie staje się rzecz przedziwna:
Kwitnie cudowna różdżka oliwna.
Po dniach krwawego, śmiertelnego znoju,
Po latach wojen okrutnej zarazy,
Ludzkosć pożąda świętego spokoju:
Przez armie wszelkie i trujące gazy!
Pokój w Paryżu, Londynie i Rzymie.
W Tokio, w Waszyngtonie...
Potopić statki pancerne, olbrzymie,
Zniszczyć śmiertelne bronie,
Wytepić wojskową zmore awiacji...
Tak się służy pięknej sprawie.
Pokojowi świata, pacyfikacji
W Warszawie.

Z hamburskiego terenu
Donoszę o fabrykacji
Fosgeny.

Cw.

JAN KIEPURA

OFIAROWAŁ ZNACZNĄ KWOTĘ NA
CELE DOBROCZYNNE W POLSCE.

Wczoraj „Kurjer Zachodni” uzyskał rozmowę z p. Janem Kiepurą, światowej sławy śpiewakiem, który w ub. niedziele występował w operze teatru katowickiego, a wczoraj wyjechał popołudniu do Łodzi.

P. Jan Kiepura śpiewał wczoraj wieczorem w Łodzi, a w nadchodzącą niedzielę wystąpi w operze „Tosca” w Poznaniu. Występ ten będzie transmitowany przez radiostację katowicką tak, że mieszkańcy Zagłębia posiadając nawet detektory będą mogli podziwiać cudowny głos znakomitego tenora, którego nie danem im było słyszeć w operze katowickiej z powodu wygórowanej ceny biletów.

Jak się dowiadujemy, ceny biletów w operze katowickiej, mogły być znacznie tańsze, bowiem honorarium p. Jana Kiepury wyniosło 10.000 zł., zaś przy pobieranych cenach o rozpiętości od 20 zł. do 40 zł. i przy ilości miejsc w teatrze katowickim (około 1000) można było ustalić na przeciętną cyfrę 12—15 zł. już wraz z sowitym zyskiem kasy teatru. Tymczasem przeciętna pobieranych cen wyniosła z górą 50 zł. Rezultat tego był taki, że stojące miejsca na galerji po 20 zł. były, rzecz oczywista, nie wykorzystane.

P. Jan Kiepura poinformował nas, że honorarium swoje, które otrzymał z Polskiego Radja oraz dodaną od siebie pewną kwotę co w sumie wyniesie około 8000 zł. przeznacza na cele dobroczynne w Polsce do dyspozycji p. marszałkowej Piłsudskiej.

Pozatem p. Jan Kiepura, którego wiąże specjalny sentyment dla rodzinnej miejscowości zapowiedział wspomóc pewną kwotę funduszu Syndykatu dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, dla umożliwienia leczenia się podupadłym na zdrowiu członkom Syndykatu.

Znakomity śpiewak, który podbił sobie bezapelacyjnie całą Europę Zachodnią, znajduje się w znakomitej formie, pełen werwy i radości życia. Temperament i rozmach genialnego śpiewaka iłustrować może do pewnego stopnia powiedzenie:

— Europa dla mnie jest już za ciastna. Duszę się w niej!..

A jednak powino ogromnego bogactwa wrażeń, które każdy dzień niemal dostarcza znakomitemu artyście, z tęsknotą wspomina on o latach młodości, czyich, gdy z rówieśnikami swymi urządził wycieczki w okolice Zagłębia, jako harcerz. Głos mu się wówczas zlekka załamuje w uczuciowym drżeniu i oczy powlekają mgłą serdecznych dawnych wspomnień, chwil spędzonych ze swymi kolegami przy jaciolnii.

I zapewne, ten uczuciowy pierwiastek tkwiący w Kiepurze, jego szczerzy stosunek do wszystkiego i wszystkich zdo-

bywa mu coraz większą sympatię i uznaniem, nie tylko wśród miłośników śpiewu, ale wszystkich, którzy mieli możność zetknięcia się z nim.

W dalszym podboju świata swym cudownym głosem i w wznoszeniu sławy Polaka - artysty, życzymy p. Kiepurze serdeczne i szczerze „Szczęść Boże”.

Będzin pod znakiem prohibicji.

Z WTORKOWEGO POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

Wtorkowe posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie odbyło się pod znakiem prohibicji. Mianowicie do prezydium wpłynął nagły wniosek „Solidarności robotniczej” o wprowadzenie na terenie Będzina zakazu sprzedaży alkoholu i przeprowadzenie przez Magistrat plebiscytu aby dać możność wypowiedzenia się ludności: pić czy nie pić. Wniosek przyjęto i odesłano do Magistratu celem rozpatrzenia go.

Następnie po odczytaniu porządku dziennego z poprzedniego posiedzenia Rada uchwaliła komentarz do umowy z elektrownią okręgową w sprawie budowy sieci elektrycznej.

Wniosek Magistratu o przebudowę ulicy Brzozowskiej załatwiono w ten sposób, że jeszcze w b. roku zostaną przedłożone kosztorysy i plany.

Co do budowy ulicy Długiej to plany jej zostały już zatwierdzone i na koszt robót wstawiono odpowiednią sumę do budżetu. Co do dalszych robót, w związku z połączeniem ulicy Długiej z ulicą Górnica Rada uchwaliła, aby plany tych robót zostały przedłożone w najbliższym czasie. Trzecie czytanie podatku od nieruchomości, na wniosek r. Koplówicza odroczono do następnego posiedzenia Rady.

W dalszym ciągu Rada uchwaliła w drugim czytaniu statut o opłatach

drogowych na rok 1928-29. Projekt Magistratu wraz z poprawkami Dozoru szkolnego w sprawie przymusu szkolnego dla młodzieży pracującej w zakładach rzemieślniczych, przemysłowych i handlowych Rada w trzecim czytaniu uchwaliła. Rozpatrzenie pisma Magistratu w sprawie powołania komitetu rozbudowy miasta Rada odłożyła do następnego posiedzenia.

Następnie rozpatrzono przychylnie pismo sekcji rzeźników w sprawie przesunięcia godzin handlu w sklepach rzeźniczych. Obecnie sklepy te będą otwarte od godziny 5 rano do godziny 5 popołudniu. Czytanie statutu o podatku inwestycyjnym na rok 1928-29 odłożono na wniosek prezydenta Michaela do następnego posiedzenia Rady.

Ostatnim punktem porządku wtorkowego posiedzenia Rady będzińskiej było drugie czytanie preliminarza budżetowego na rok 1928-29. W czasie rozpatrywania budżetu wpłynął wniosek r. Gęborskiego o wstawienie do budżetu 6.000 zł. na remont sierocińca Tow. dobroczynności. Na skutek tego budżetu wraz z powyższym wnioskiem postanowiono przesłać do komisji budżetowej, celem znalezienia pokrycia na tę sumę. Na tem posiedzenie zamknięto.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

27	Dzisiaj Władysława Kr.	
	Jutro Ireneusza B.	
	Wsch. słońca 3 m. 17.	
Środa	Zach.	20 m. 0

Kinoteatry w Sosnowcu

grają dzisiaj:

Kino „Zagłębie” — „Zabiłam” - „Za więziennym murem”.

Kino „Śfinks” — „Żona Faraona”

× ZALICZKI NA PŁACE OTRZYMAJĄ TAKŻE FUNKCJONARIUSZE PROWIZORYCZNI. Na podstawie rozporządzenia p. Prezydenta Rzplitej z marca 1928 r. w sprawie zaliczek na uposażenia, prezes Rady ministrów specjalnym okólnikiem unormował sprawę udzielania zaliczek, zgodnie z rozporządzeniem p. Prezydenta. Prawo do zaliczek na uposażenie zostało przyznane również funkcjonariuszom prowizorycznym i tymczasowym. Zaliczki na uposażenie przyznaje się do wysokości nie przekraczającej trzymiesięcznego uposażenia. Okólnik wyszczególnia następnie kategorię osób, które są wyłączone od prawa otrzymywania zaliczek.

× Z ZARZĄDU MIASTA. Na wczorajszym posiedzeniu zarządu m. Sosnowca rozważano nad sprawą budowy chłodni przy rzeźni miejskiej, oraz postanowiono pracowników miejskich kontraktowych zaliczyć w poczet członków miejskiej kasy emerytalnej, nie zaś kasy w Król. Hucie. Pozatem przyjęto do wiadomości udzielenie przez polską Dyрекcję wzajemnych ubezpieczeń 6000 zł. jako subwencji na sikawkę motorową dla miejskiej straży ogniowej i polecono uporządkowanie placu miejskiego przy kolonii miejskiej na Pogoni.

× RADA NADZORCZA I DYREKCJA MIEJSKIEJ SZKOŁY DOKSZTAŁCAJĄCEJ ZAWODOWEJ prosi za naszym pośrednictwem pp. przedstawicieli firm oraz pp. majstrów, interesujących się szkoleniem młodzieży rzemieślniczej o przybycie w dniu 29 czerwca br. o godz. 10 rano do szkoły przy ul. Wawel 13 na akt zakończenia roku szkolnego i rozłaniania świadectw oraz zwiedzenie wystawy prac uczniów.

Teatr w Katowicach.

REPERTUAR

ŚRODA, 27 bm. z „Pan Damazy” występ H. Frenkla.

CZWARTEK, 28 bm. — „Manon” premjera PIĄTEK, 29 bm. — „Domek trzech dziewcząt” pop. o godz. 5.30.

PIĄTEK, 29 bm. — „Pan Damazy” występ Mieczysława Frenkla.

SOBOTA, 30 bm. — „Manon”.

× DWIE HISTORYCZNE UROCZYSTOŚCI CECHU ŚLUSARZY. W dniu 29 czerwca br. tj. w św. Piotra i Pawła odbędzie się uroczystość jubileuszowa 525-lecia istnienia cechu ślusarzy oraz poświęcenie sztalndaru w Kaliszu. Druga uroczystość 100-lecia założenia cechu ślusarzy przypada w Częstochowie. W uroczystość cechów wezmą udział przedstawiciele pokrewnych cechów z całej Polski. Na uroczystość do Kalisza, wyjeżdżają z Sosnowca: przew. K. Tymoszek A. Krantz i A. Czajkowski. Do Częstochowy p. M. Dziurzyński. Nadmieniamy, że rok rocznie odbywa się w św. Piotra i Pawła uroczyste nabożeństwo. Z przyczyny powyższych wyjazdów uroczystość w Sosnowcu zostaje odłożona na niedzielę dnia 1 lipca rb.

× Z CECHU FRYZJERÓW W SOSNOWCU. W związku z zatwierdzeniem nowego statutu przez władze wojewódzkie dla cechu fryzjerów i perukarzy z siedzibą w Sosnowcu, obejmującego miasta Sosnowiec, Będzin i Czeladź, gminy Grodziec i Bobrowniki, wzywa się prowadzących samodzielne zakłady fryzjerskie z wyżej wyszczególnionych miejscowości do składania deklaracji; ponieważ prawo głosu przy wyborach do zarządu cechu będą mieli tylko ci członkowie, którzy złożą deklaracje przed walnym wyborem zebraniem. Zapisy członków, przyjmuje się w kancelarji cechu fryzjerów i perukarzy, w Sosnowcu, przy ul. Jasnej nr. 26 (Dom Ludowy) od godz. 9 — 14 i od 17 — 20.

× W SPRAWIE BUDOWY GMACHU dla gimnazjum Zgromadzenia kupców w Będzinie odbędzie się dzisiaj o godz. 3 pop. w gmachu gimnazjum (Kofłataja 57) posiedzenie wyłonionego w tym celu komitetu. Porządek obrad przewiduje: zagajenie, wybór prezydium komitetu, wybór komisji finansowej i technicznej, zatwierdzenie planu i wodne wnioski.

Przed wyjazdem

WICEWOJEWODY OLPIŃSKIEGO.

W związku z opuszczeniem powiatu Będzińskiego przez b. starostę a obecnie wicewojewodę poznańskiego p. J. Olpińskiego odbędzie się dzisiaj pożegnalne posiedzenie Wydziału powiatowego i Sejmiku będzińskiego, których p. Olpiński był przewodniczącym. Posiedzenie Wydziału odbędzie się o godz. 5 popoł., zaś w godzinę później posiedzenie Sejmiku będzińskiego. Posiedzenia te będą miały charakter odświeżny, pożegnania p. wicewojewody Olpińskiego. Pozatem rozpatrzone zostaną następujące sprawy: nowy statut Powiatowej kasy oszczędności, który wchodzi w życie w związku z zarządzeniem ministra spraw wewnętrznych; sprawa kredytów na opłatę kosztów przewozu kamienia drogowego; sprawa ambulatorjum przy szpitalu powszechnym w Będzinie, wybór delegatów do państwowego technicznej szkoły kolejowej w Sosnowcu; rozpatrzenie sprawy popierania ruchu turystycznego oraz omówienie sprawy wydzierżawienia od dyrekcji kolejowej gmachu poczty w Maczkach na pomieszczenie eierocińca.

Wieczorem o godz. 8 w sali Stowarzyszenia techników w Sosnowcu odbędzie się pożegnalny bankiet, celem pożegnania wicewojewody Olpińskiego.

Wczoraj o godz. 2 i pół w sali konferencyjnej starostwa w Będzinie odbyło się uroczyste pożegnanie b. starosty, a o b. wicewojewody poznańskiego p. Olpińskiego przez delegacje zrzeszeń społecznych, kulturalnych i politycznych. W imieniu delegacji zęgnął wicewojewodę dr. Gosiewski odpowiedział p. Olpiński, nawołując do dalszej wytrwałej pracy na niwie społecznej.

Po godzinnej konferencji delegaci rozeszli się, życząc p. wicewojewodzie jak najlepszych rezultatów na nowym odpowiedzialnym stanowisku.

× DYREKCJA GIMNAZJUM IM. EM. PLATER W SOSNOWCU prosi nas o powiadomienie, że świadectwa roczne ukończenia wydawane będą rodzicom w czwartek dnia 28 czerwca od godz. 10 do 12 rano w kancelarji gimnazjum.

× LIGA KATOLICKA PARAFJI SOSNOWIEC urządza w dniu św. św. apostołów Piotra i Pawła wycieczkę religijną do Panewnik - Ligota. Odjazd na stacji w piątek rano o g. 5 min. 30. Powrót tego dnia o godz. 7-ej wieczorem. Wydatek wyniesie około 1 zł. od osoby. Zapisywać się można do środy włącznie u dziesiętników i dziesiętniczek lub w sklepie p. Zarskiej przy ul. Kościelnej. W dniu wyjazdu stawić się trzeba na dworcu kolejowym punktualnie o godz. 5-ej rano.

× ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO w gimnazjum Zgromadzenia kupców w Będzinie odbędzie się w czwartek 28 bm. Uroczystość zostanie poprzedzona nabożeństwem w kościele parafjalnym o godz. 8 rano. Po nabożeństwie o godz. 9 nastąpi rozdanie świadectwa, okolicznościowe przemówienie itd.

Ważne dla bezrobotnych

PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH.

Zarząd obwodowy Funduszu bezrobotnych w Sosnowcu zawiadamia, że wypłaty doraźnych zapomóg z funduszu państwowych dla bezrobotnych pracowników umysłowych, odbędzie się według następującej kolejności:

1) Dla bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu Będzińskiego i uprawnionych do otrzymania zapomogi wypłata odbędzie się w Sosnowcu w lokalu P. U. P. P. ul. Piłsudskiego 16 w dniu 28 czerwca rb. o godz. 15.

2) Dla bezrobotnych zamieszkałych na terenie pow. Zawierciańskiego wypłata odbędzie się w lokalu ekspozytury P. U. P. P. w Zawierciu w dniu 30 czerwca rb. o godz. 14.

3) Dla bezrobotnych zamieszkałych na terenie pow. Olkuskiego wypłata odbędzie się w czasie od dnia 2 lipca do 7 lipca rb. w punktach płatniczych.

Nadmieniamy, że bezrobotni, którzy nie będą mogli się wykazać, iż zgłosili się do kontroli, lub jeżeli nie złożą odpowiednich zaświadczeń od rządów domów, lub urzędów gminnych — zapomóg z funduszu państwowych nie otrzymają.

Schwytycie mordercy

ś. P. J. GRACZYKA.

Jak już donosiliśmy, w nocy z ub. soboty na niedzielę w lasach zabkowickich w okolicach wsi Tucznia Baba zamordowano gajowego lasów państwowych, Józefa Graczyka. Morderstwa dokonano z zemsty za to, iż Graczyk, jako wzorowy służbista, pilnie tropił złodziei drzewa.

Władze śledcze w Sosnowcu po otrzymaniu wiadomości o dokonaniu morderstwa udały się do Tuczniej Baby i po przeprowadzeniu dochodzenia aresztowały w ub. poniedziałek mieszkańca tej wsi Jana Nędzę, lat 27, któremu udowodniono dokonanie zabójstwa.

Istnieje przypuszczenie, że Nędza miał współników. Dochodzenie ustaliło, iż przed dokonaniem krwawego czynu zabójcy wdali się w rozmowę z Graczykiem i w czasie rozmowy w pewnej chwili zadano mu cios nożem w głowę, następnie zraniono śmiertelnie kulą w plecy.

Nędza wkrótce stanie przed sądem.

× BACZNOŚĆ, SEMINARZYŚCI! Liga morska i rzeczna w Sosnowcu organizuje w lipcu wycieczkę własną łodzią do Gdańska. Na łodzi zarezerwowano jedno miejsce dla ucznia seminarjum nauczycielskiego w Sosnowcu. Ponieważ dyrekcja seminarjum nie może już bez pośrednio porozumieć się z uczniami, więc za naszym pośrednictwem prosimy uczniów silnych fizycznie i chętnych do wzięcia udziału w wycieczce, by składali odpowiednie podania na ręce dyrekcji. Uczeń, biorący udział w wycieczce otrzyma 100 zł. subwencji na koszt wycieczki, lecz wzamian za to będzie obowiązany do krzewienia wśród kolegów idei Ligi morskiej i rzecznej, oraz do wygłoszenia kilku odczytów na temat wycieczki.

× NA KOLONJE LETNIE. Wydział opieki społecznej przy Magistracie m. Dąbrowy wysyła w b. roku około 200 dzieci na kolonie letnie do miejscowości Kozy w Beskidach. Odjazd dzieci nastąpi dnia 6 lipca br.

× WYSTAWA NA KOSZELEWIE. Du. 28, 29, 30 czerwca i 1 lipca odbędzie się wystawa w szkole powszechnej nr. 5 na Koszelewie. Wystawa obejmie prace uczniów z zakresu wszystkich przedmiotów. Wstęp na wystawę 10 gr.

× KTO ZBIERA ZNACZKI POCZTOWE? Młodzież szkolna i wszystkie osoby, które zbierają znaczki pocztowe na misje katolicką zechcą łaskawie przelać zbiory pod adresem X. S. Ufniański, Sosnowiec, ul. 3-go Maja 35 m. 116.

..... A jednak płótna u Mieszalskiego kupić można najtaniej.
Płótno angielskie 100 — 90 szerok. metr kosztuje 1 zł. 73 gr. Sztuczka 17 metr. 29 zł. 41 gr. 3630

× PRZEMOCY. W ub. poniedziałek na placu przedsiębiorstwa Adama Hessego przy ul. Onlej 11, robotnicy Franciszek Wątor i Mieczysław Kulawik rozierali starą szopę i kiedy część szopy była usunięta, cała szopa runęła na ziemię, w trakcie czego robotnik Mieczysław Kulawik nie zdążył usunąć się i dach szopy swoim brzegiem uderzył go w kosc piszczelową prawej nogi i nogą uległa złamaniu. Kulawik został odwieziony do szpitala na Lopiankach.

× ARESZTOWANO ŻYDA (handlarza pierzem) nazwiskiem Himelmen (Pańska 8), który wyludził swego czasu od dzieci Wojciecha Rosy pościel. Przekazany został władzom sądowym.

× NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. W ub. sobotę robotnik kop. Renard, Osuchowski Bartłomiej, lat 26 (Okrzei 48) spadł z drabiny w czasie wychodzenia z szybu, doznając obrażeń kregosłupa. Przewieziony do szpitala w Sielcu zmarł w ub. poniedziałek.

Napad na urzędnika konsulatu PO RESTAURACYJNEJ LIBACJI W SIELCU.

Pan Stanisław Laskowski, urzędnik konsulatu francuskiego w Katowicach, bawił w nocy z poniedziałku na wtorek w restauracji Wojsły przy ul. Sieleckiej w Sielcu w towarzystwie kilku znajomych. Przy placeniu rachunku widocznym było, że p. L. ma przy sobie dość dużo gotówki. W restauracji byli też osobnicy z pod ciemnej gwiazdy, któ-

rych uwagi nie mógł ująć stan portfetu p. Laskowskiego.

Gdy po północy p. Laskowski opuścił restaurację, na ul. Sieleckiej napadło na niego pięciu opryszków, którzy poturbowawszy p. L., zabrali mu 190 zł.

Obrabowany urzędnik zwrócił się ze

skargą do policji, która po dokonaniu dochodzenia ujęła wczoraj znanego i poszukiwanego przez władze sądowe Euzejusza Nowaka, oraz kompana jego Jana Czyżę.

Pozostali współnicy napadu są poszukiwani.

Wychowywanie kobiet - rzemieślniczek.

WYSTAWA PRAC W ŻENSKIEJ
RACZYŃSKIEGO

SZKOLE RZEMIOŚL IM. KS. KAN.
W SOSNOWCU.

W żeńskiej szkole rzemiośl im. ks. kan. Raczyńskiego przy ulicy Kaliskiej w Sosnowcu urządzona była wystawa robót uczennic tej szkoły. Wystawa trwała dwa dni, t. j. w ub. niedzielę i poniedziałek. Urządzona w trzech pokojach, wystawa miała na celu zobrazować postępy w poszczególnych działach uczenia, a zarazem jednocześnie wykazać doniosłe znaczenie istnienia tego typu szkoły, przytawiającej kwalifikowane kobiety rzemieślniczki w zawodach, przez żywioł polski zgoda nieopanowany.

Na wstępie rzucił się w oczy dział galanterijno-zdobniczy. Pięknie wykonane przedmioty ze szkoły, pudełka, portfele, toczki, dalej dział intro-ligatorski, wskazuje, że 6-cio miesięczny okres nauki, pierwszy rok szkolny, wykorzystany został w całej pełni zarówno przez kierownictwo szkoły, jak i uczennice, które solidnym i artystycznym wykonaniem przedmiotem poehlebne sobie świadectwo wystawiły.

Niewątpliwie pewne „curiosum“ na terenie Zagłębia Dąbrowskiego stanowi dział szewstwa i cholewkarstwa. Oto oddział który kształci kobiety również. Kilkanaście eksponatów w postaci zgrabnych, trafiających swym artystycznym wykonaniem pantofelek damskich, wzbudził najwyższe zainteresowanie wśród zwiedzającej wystawę publiczności. I nie dziwne go, bowiem widok tych buciuków i pantofelek i cholewek, stanowi zapowiedź doniosłego przeobrażenia poglądów w społeczeństwie w kwestji

kształcenia zawodowego młodzieży. Dotychczas tylko w teorji kulturowane hasło, że praca nie hańbi, poczy na zdobywać prawo obywatelstwa w życiu praktycznym.

Na dziale szewskim uczennice zaznajamiają się nie tylko z mechaniką szycia obuwia, ale jednocześnie muszą zaznajomić się z anatomią nogi, możliwościami różnej budowy stóp, deformacjami nóg i t. d. Wykładane są ponadto przedmioty z towaroznawstwa, oraz ogólne jak geografia, historia, literatura.

W trzecim pokoju znalazło się pomieszczenie dla modniarstwa. A więc kapelusze, szale, poduszki. Tu rzuciło się w oczy prócz dokładnego wykonania harmonijny dobór barw, na co podobno kierownictwo szkoły specjalny nacisk kładzie. Powszechny zachwyt budziły prześlicznie wykonane poduszki i szale.

Do szkoły w roku bieżącym uczeszczają 60 uczennic. Kierowniczka szkoły p. Miszka, pod którego wytrawnym kierownictwem uczennice zdobywają takową wiedzę, nie zrażając się trudnościami, których jest b. wiele (niezbędny odpowiedni lokal, kwestje materialne) zdołała postawić szkołę na poziomie, który istotnie gwarantuje wychowanie leżnych zastępców zdolnych i sumiennych kobiet rzemieślniczek. Szkoła ta powinna wywołać specjalne zainteresowanie większych sfer społeczeństwa polskiego, wszechgłębności kuł gospodar-czych.

W cudowną noc świętojańską.

WRAŻENIA Z UROCZYSTOŚCI WIANKÓW W NIWCE.

Jak na św. Jana Chrzciciela przystało, tak w ubiegłą sobotę pod wieczór, pokropiwszy nieco jakby kropidłem umaczaniem w kropielnicy niebiańskiej spragnoną ziemię, św. Jan dał nam ciepły, spokojny, piękny wieczór czerwcowy. To też nie dziwne go, że kryjące się od dłuższego czasu przed chłodami i wichrami wcale nie czerwcowymi, przeplatane przytem deszczami, tłumy niezliczone już od godziny 7 wieczorem dążyły pieszo, powozami i autami na miejsce dawnego „trójkąta“ trzech zaborów, gdzie czekały ich zaprawdę pokazy, jakich nie zobaczy się w całej Polsce. Przewszystkimi teren obrany na tą uroczystość jakby wymarzony, po stronie Mysłowic wznoszący się amfiteatralnie do znacznej wysokości, przynajmniej trzech pięt, a po stronie Niwki równy, porośnięty trawą. Po obu stronach rzeki ustawiono ławki dla widzów, na rzecę zbudowano silny pomost na wbitych w dno rzeki palach. Na pomoście tym odbywały się wszystkie pokazy, a więc tańce, żywe obrazy, ćwiczenia sokolów i t. d. Od godziny 7 zaczęła koncertować znana w Zagłębiu doskonała orkiestra kopalni Niwka, a później znaczenie odezwała się też druga orkiestra po stronie Mysłowic.

Gdy nastąpił zmrok i zabłysły tysiączne różnokolorowe światła elektryczne i lampiony papierowe, oświetlając historyczny punkt granicy byłych trzech zaborów, zbiegu rzeki Białej i Czarnej Przemszy i baszty Kościuszki (dawny Bismarkturm), — wtedy oka oderwać się nie chciało od czarującego widoku dziesiątek tysięcy głów i światła. Gdy minęło pierwsze wrażenie, gdy trzy petardy i trzy rakiety oznajmiły początek uroczystości, na estradę, otoczoną dokoła rzeką pierwszy wszedł czterech harcerzy, wykonując taniec góralski, bardzo efektowny i wprost mistrzowsko od-tańczony.

Po malej przerwie, powiewnym krokiem weszła na estradę grupa sokolów w malowniczych strojach rzymskich i przy dźwiękach orkiestry wykonana poloneza o ruchach rytmicznych.

W dalszym ciągu programu wystąpiły harcerki z walezykiem rytmicznym, bardzo efektownym.

Po chwili mile widziane sokolice znów wykonały mazurka i walezyka.

Po nich sokoli niwecy wykonali zręcznie i z precyzją kilka piramid w strojach ćwiczebnych.

Następnie harcerze, ci pupile Niwki, wykonali ładny pokaz ćwiczebny.

Wtem rozlega się huczny krakowiak i na estradę wpadają 4 pary tancerzy w strojach krakowskich. Entuzjastyczne brawo było nagrodą za składnie i zamasyście wykonane taniec figurowy.

Po krakowiaku, sokoli myslowiccy wykonali kilka bardzo ładnych piramid, budząc w widzach nieklamany zachwyt karkołomnością i doskonałym wyćwiczeniem.

Na zakończenie straż pożarna kopalni Niwka wykonała piękną piramidę na drabinach z płonącymi pochodniami i uruchomieniem sikawki. Na dany znak pochodnie zatopiono w rzecę i to było znakiem końca programu.

Wszystkie numery programu wykonane były bez zarzutu i z precyzją cechującą dobrą i staranną pracę poszczególnych kierowników naszych organizacji, a przyjmowane były rżęsystemi brawami.

Z poszczególnych wianków niektóre wykonane były bardzo pomysłowo i artystycznie. A więc wianek Tow. gimn. „Sokół“ wyobrażał sokola podnoszącego kamienne wieko grobowca niewoli polskiej, a z pod tego wieka wydobywał się orzeł biały zrywający się do lotu. Światła i insygnia wojskowe zdobiły piękny ten wianek.

Wianek T-stwa muzyczno-dramatycznego przedstawiał złotą lirę zdobną małemi kolorowymi lampkami i kwiatkami i robił bardzo sympatyczne i miłe wrażenie.

Piękną też była krypa harcerzy, wyobrażająca obóz harcerski z wszystkimi urządzeniami obozowymi.

Niemniej zasługuje na wyróżnienie wianek spółdzielni klimontowskiej, przedstawiający herkulesa dźwigającego kulę ziemską, wewnątrz oświetloną.

Dalej krypa Związku strzeleckiego na której dawni ciemniźnicy Polski moskal, niemiec i austriak prosili o pardon strzelca i powstańca.

Oprócz tego widzieliśmy wianek dzieci szkolnych w postaci tekturowego modelu będącego w budowie gmachu szkolnego w Niwce.

Mysłowice dały również kilka wianków, ale brak wyraźnych napisów na nich uniemożliwiał określenie do kogo one należały, oprócz zięjącej ogniem łodzi Ligi morskiej i rzecznej.

Piękne były ognie sztuczne spalone po stronie niweckiej, wykonane przez firmę Łopuszański we Lwowie.

Ujemne wrażenie wywołali jacyś nemądzy osobnicy, którzy nieproszeni popiswali się pływaniem przed publicznością w strojach adamowych. Okrzyki oburzenia zmusiły tych półgłówków do opuszczenia miejsca.

Napiętnować także należy zachowanie się mieszkańców wsi Jęzór, którzy czyhali na nadpływające wianki i porabawszy je zamieśli do domu.

Zaznaczyć jeszcze należy, że większa część publiczności przekradła się poprzez okalające teren ogrodzenia i pomimo gesto rozstawionych posterunków strażackich, strzeleckich i sokolich, siłą przerywali kordon, nie chcąc zapłacić 30 gr. za wejście. Cechuje to w wysokim stopniu brak uczciwości i kultury.

Niwka po raz czwarty święciła z zupełnym powodzeniem tryumf inicja torki „Wianków“, która pierwsza urządziła w Zagłębiu taką uroczystość.

Ryś.

Wielki wiec

PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH
I PAŃSTWOWYCH.

W nadchodzący piątek o godz. 11-cj przed południem w sali teatru sosnowieckiego odbędzie się wielki wiec pracowników samorządowych i państwowych z całego Zagłębia w sprawie podwyższenia uposażeń i dodatku kredytowego. Pracownicy państwowi i samorządowi w Warszawie i w sąsiednim Śląsku otrzymują specjalny dodatek: pierwszy stołeczny, drugi kresowy. W Zagłębiu panuje drożyzna, jeżeli nie taka sama, jak w Warszawie i na Śląsku, to w niektórych wypadkach większa, przeto akcja, który wszczynają pracownicy komunalni i państwowi jest najzupełniej zrozumiała. Na wiecu piątkowym stawia się niewątpliwie liczni przedstawiciele urzędów państwowych, kolei i instytucji samorządowych, sytuacja bowiem wymieniających pracowników jest rozpaczliwa.

× ZGINAŁ. Michał Żarkowski (Zagórska 1) zameldował, że syn jego Marjan lat 7, w ub. niedzielę wyszedł z domu i do tego czasu nie powrócił.

× KURY. W nocy z niedzieli na poniedziałek nieznany sprawca skradł z komórki na szkód Katarzyny Kuś (Bryniczna 25) 9 kur ogólnej wartości 70 zł.

× ZŁOTY ZEGAREK. Grabowski Józef (Małachowski 22) zameldował, że gdy był na peronie stacji Sosnowiec jakiś złodziej skradł mu z kieszeni złoty zegarek, wartości 200 zł.

Odpowiedzi Redakcji.

E. W. O. Wiersz „Sieroca dola“ i „Wędrówka myśli“ do druku w dzienniku się nie nadają. Pierwszy z tych wierszyków po wygłoszeniu formy może nadawałby się do pisemka dla dzieci. „Wędrówka myśli“ jako wiersz, ujęty wybitnie subiektywnie, by mógł nadać się do opublikowania, musiałby odznaczać się wyjątkowo świetną formą, a forma wiersza Pana jest bardzo jeszcze słaba. Goni Pan za rymem, poświęcając sens i spójność myśli. Opowiadanie „Niedola“ zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

Kronika Zawiercia.

× **ECHA KONCERTU NAMYSŁOWSKIEGO.** Polska Macierz Szkolna w Zawierciu składa za naszym pośrednictwem podziękowanie prof. Namysłowskiemu za ofiarowanie z okazji koncertu 60 zł. na P. M. S. oraz p. St. Hubickiemu za poczynione w tej sprawie zabiegi.

× **ARESztOWANIE KOMUNISTY.** Wyrokiem Sądu okręgowego w Sosnowcu za awantury komunistyczne na Wysockiej pod łazami i wystąpienia antypaństwowe został skazany na 1 i pół roku więzienia Michał Jaworski z Zawiercia, który do czasu wykonania wyroku został zwolniony za kaucją. Wykorzystując to Jaworski zbiegł do Rosji. Wiedząc jednak Sowiety nie są zbyt gościnnie usposobione dla drobnych pieszków swej agitacji, gdyż po kilku tygodniach Jaworski powrócił do Zawiercia, gdzie go aresztowała policja dla osadzenia w więzieniu.

× **ZARZĄD KOMUNALNEJ KASY O SZCZĘDNOŚCI** na wczorajszym posiedzeniu postanowił ubiegać się o kredyty redyskontowe w Bankach Gospodarstwa krajowego w Katowicach i komunalnym. Ponadto rozpatrzono szereg spraw drobniejszej wagi, m. in. przyznano gminie Włodowice pożyczkę w sumie 2 tys. złotych.

× **STAN BEZROBOCIA W ZAWIERCIU** zwiększył się o 184 osób z powodu zamknięcia lemciszowni w fabryce Huld czyńskiego, w ten sposób ogólna ilość bezrobotnych wynosi dzisiaj 2795 osób.

Kronika Olkuska.

× **Z HARCERSTWA.** Przed zakończeniem roku szkolnego odbyło się zebranie koła P. H. wraz z drużynowymi z Olkusza i Bolesławia, celem omówienia różnych spraw, a głównie sprawy kolonij letnich dla harcerzy w Łekawie. Postanowiono wysłać do Łekawy w roku bież. 8 harcerzy na koszt Koła, a jednocześnie zwrócić się do Komendy chorągwi w Sosnowcu z prośbą o przyjęcie na swój koszt dalszych 8 harcerzy. Sprawę kupna kapeluszy dla harcerzy odłożono do następnego roku. Na zebraniu składali obszerne sprawozdania drużynowi z Olkusza i Bolesławia.

× **POŻAR W SZYCACH** strawił dwa domy a mianowicie Katarzyny i Ludwiki Kowalik. Akcja ratownicza prowadzona była przez strażę z Szczy, Siadeczy, Sierbowic i Kidowa. Ogień powstał od sadzy w kominie.

× **ECHA ZAWODÓW STRZELECKICH P. W. i W. F. W KIELCACH.** W zawodach kieleckich brało udział 16 zawodników, a mianowicie 8 z gimnazjum 2 ze szkoły rzemieślniczej i 2 z „Sokoła”, oraz 3 zawodniczki z „Sokoła”. Nagrody we flobercie otrzymały: I p. Tokarska (zegar postumentowy), II p. Kasprzykówna (żeton złoty), III p. M. Perrek (żeton srebrny), dyplomy: pp. Tabonkówna, Fordymacki, Pelka, Barczyński, Piechowicz i Wojtowicz.

Ze sportu.

Mistrzostwo województwa kieleckiego

PORAZ PIĄTY W REKACH SOSNOW. TOW. CYKLISTÓW.

Ubiegłej niedzieli w Częstochowie starym klubem K. O. S. „Victoria” odbyły się zawody kolarskie wiosenne 100 klm. na trasie Częstochowa — Koziegłowy — Siewierz — Mierzęcice o „mistrzostwo woj. kieleckiego” oraz uroczyste biegi torowe z racji święta sportowego.

Do biegu 100 klm. o „mistrzostwo wojewódzkie” startowało 6 zawodników z klubu S. T. C. Sosnowiec i 2 z klubu „Victoria” Częstochowa, z innych klubów nie startowali z powodu braku licencji Z. P. T. K., lub też nie widząc szansy zwycięstwa.

Wszyscy zawodnicy ruszyli ze startu razem, początkowo kilka kilometrów prowadził Salski (Sosnowiec), poczem z powodu lekkiego defektu roweru pozostał w tyle, a z nim i Polak umęczony ostrym tempem, które „zerwał” Kegler. W Koziegłowach oderwał się Rasiński zmieniając detkę, pozostała „piątka” poszła dalej równym i mocnym tempem do półmetka w Mierzęcicach.

Przestrzeń do półmetu (50 klm.) przebyli w czasie 1 godz. 40 min., prowadzeni przez Keglera, którego nie chciał nikto zmienić. Na 200 mtr. przed półmetkiem Keglerowi poluzowała się kierownica i musiał stanąć, z czego skorzystał Wierzbicki Edmund i zerwał zawrotne tempo, odbijając się stopniowo od reszty zawodników o 3 — 4 kilometrów.

Tempo jego dochodziło miejscami do 40 klm. na godzinę.

Kegler na 60 kilometrów wycofał się z biegu. Wierzbicki Edmund nie mając żadnego defektu przybył do mety pierwszy w rekordowym nie notowanym dotąd czasie 3 g. 15 m. zdobywając tytuł „mistrza województwa kieleckiego na 1928 r.”. Drugim był J. Rasiński w czasie 5 g. 21 m. (trzy defekty w gumie), trzeci J. Walenda najlepszy długostynso-

wiec klubu K. O. S. „Victoria” w Częstochowie, w 5 g. 25 m., czwarty W. Oleś, w 5 g. 50 m. Pierwszy, drugi i czwarty z klubu S. T. C. Sosnowiec. A zatem sosnowieckie T-wo cyklistów poraż piąty z rzędu zdobyło „mistrzostwo województwa kieleckiego”. Wszyscy zawodnicy jechali na mocnych rowerach firmy Karol Baran w Sosnowcu.

Tegoż dnia popołudniu ci sami zawodnicy, prócz Salskiego i Wierzbickiego startowali do zawodów torowych. W biegu „Gości” pierwszym był Lucjan Kegler, drugim J. Rasiński.

W biegu „Australijskim” z 4 finiszami drugim był Lucjan Kegler.

W biegu „Pocieszenia” — drugi W. Oleś, trzeci S. Polak. Wszyscy z klubu S. T. C. Sosnowiec.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

O dozór nad artykułami żywności.

Z dniem 22-go b. m. weszło w życie na całym terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem woj. śląskiego rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku „o dozorcach nad artykułami żywności i przedmiotami użytku”.

Rozdział 1-szy o postanowieniach ogólnych dotyczy określenia sfery zastosowania przepisów mniejszego rozporządzenia, a zarazem wymienia uprawnień ministra spraw wewnętrznych w zakresie wydawania w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami zarządzeń zapobiegawczych w celu ochrony zdrowotności publicznej. Szereg artykułów, objętych niniejszym rozdziałem, określa cechy środków żywnościowych lub przedmiotów użytku, gdy są one „szkodliwe dla zdrowia”, „zepsute”, „podrobione”, „sfalszowane” lub „fałszywie oznaczone”. Na zasadzie tych określeń można więc np. ustalić, że szkodliwym dla zdrowia będzie mleko, zaprawione chemikaliami, maskującymi stan jego kwasowości, powodujące zaburzenia żołądkowe u niemowląt, odżywianych takim mlekiem. Również należy nazwać szkodliwymi dla zdrowia ludzi i zwierząt makę i otręby ze zboża spleśniałego, z żyta, zanieczyszczonego sporyszem, kuchy rzepakowe, wyciśnięte ze spleśniałego ziarna rzepaku i t. d. Środkiem żywnościowym „zepsutym” nazwać należy stęchlą makę, otręby, kuchy i t. d., zjełczałe masło, stęchłe jaja, sfermentowane mleko, zepsute mięso, ryby i t. p.

Artykułem podrobionym należy nazwać taki, który posiada tylko pozór, nie zaś istotny skład, istotną własność lub istotną wartość odżywczą czy też użytkową właściwego produktu.

Wreszcie, jako artykuł sfalszowany, należy zakwalifikować każdy artykuł, gdy doń dodano jakiegokolwiek

ciało, zmieniające jego skład, własność lub wartość odżywczą czy użytkową, lub też oddziałujące na jego skład, wartość lub własność, chociażby dodatek ten był nieszkodliwy dla zdrowia lub niemniejszej wartości odżywczej czy też użytkowej. Np. więc sfalszowanie mąki pszennej jęczmienia, zafałszowanie mleka pełnego przez dodatek wody lub mleka zbieranego, zafałszowanie masła tłuszczami chemicznymi, roślinnymi lub zwierzęcymi, domieszka do kuchów rzepakowych, lnianych i t. p. nasion innych roślin, jak np. kabki, gorczycy polnej i t. p.

Rozdział 2-gi dotyczy organizacji dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku. Art. 9 ustala, iż przy ministrze spraw wewnętrznych tworzy się radę do spraw dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, jako organ rzeczoznawczy i doradczy. Do wykonywania dozoru powołane są wojewódzkie i powiatowe organy administracji ogólnej oraz organy komunalne, ustanowione w myśl przepisów art. 17-go. Dla celów, związanych z wykonywaniem dozoru przez władze, powołane są państwowe zakłady badania żywności i przedmiotów użytku, których fachowe organy narówni z fachowymi organami dozoru mają być uważane za równe biegłym sądowym. W wypadkach, w których państwowy zakład badania żywności i przedmiotów użytku stwierdzi istotę czynu karalnego, winien wniesć doniesienie do właściwych władz wymiaru sprawiedliwości.

Rozdział 3-ci obejmuje postanowienia karne. Postanowienia te są bardzo surowe i przewidują za rozmaite stopnie przekroczeń kary w postaci pozbawienia wolności, grzywny pieniężnej, lub nawet pozbawienia prawa prowadzenia przedsiębiorstwa.

Kronika gospodarcza.

STAN ZASIEWÓW ULEĞŁ POPRAWIE. Stan zasiewów uległ dalszej poprawie. Kwalifikacja ozimów zbliża się do średniej, pszenica lepiej się udała aniżeli żyto, jare lepiej od ozimów. Szczególną poprawę wykazują województwa centralne i zachodnie, mniejszą — województwa południowe. Najgorzej zaś sytuacja przedstawia się w województwach wschodnich, które dotkliwie odczuwają brak ciepła. Naogół ilość słońca i ciepła jest niedostateczna.

KREDYT DLA ZWIĄZKÓW KOMUNALNYCH. Bank Gospodarstwa Krajowego przyjął ostatnio do rozdziału kredytów dolarowych pomiędzy związki komunalne. Ogólna suma przyznanych kredytów wynosi 5 milionów 565 tysięcy dolarów. Z sumy tej na województwa centralne przypada 2.170 tys. dolarów, województwa wschodnie 1.150 tys. dolarów, zachodnie 1.750 tys. dolarów i południowe 515.000 dolarów. Najwyższą sumę pożyczki otrzymał Pomorski Związek Krajowy w wysokości 1.300 tys. dolarów na cele elektryfikacyjne. Kredyty, udzielone powiatowym związkom komunalnym użyte będą w przeważnej większości na budowę dróg, poczem zaś na budowę cegielni, betoniarni, kłinkierni, rzeźni i hal targowych oraz na melioracje i kamieniołomy. Wysokość przyznawanych pożyczek waha się w granicach od 40 — 100 tys. dolarów, w zależności od obszaru i gęstości zaludnienia powiatu, istotnych potrzeb, oraz dotychczasowej działalności inwestycyjnej.

POLSKA NA MIĘDZYNARODOWYM KONGRESIE MLECZARSKIM W LONDY-

NIE. W lipcu b. r. odbędzie się międzynarodowy kongres mleczarski w Londynie, na który z ramienia Rządu wydelegowany został naczelnik wydziału rolnego w państwowym Instytucie eksportowym, p. Tadeusz Gawlikowski, jako przewodniczący delegacji polskiej na kongres.

Z głądy warszawskiej.

CEDUŁA Z DNIA 26-6.

AKCJE: Bank Handlowy 117.00, Bank Polski 180.178.00—179.00, Bank Zachodni 34.00, Bank Spółek Zarobk. 83.00, Kijewski 84.00, El. Dąbrowa 78.00—80.00, Siła i Światło 145.00, Gosławice 66.00, Cukier 63.00—65.50, Łazy 7.00, Wysoka 178.00, Węgiel 96.00—95.75—96.00, Nobel 31.00, Modrzejów 45.00, Pocisk 9.50, Rudzki 47.00, Starachowice 55.00—55.50, Zawiercie 27.00, Haberbusz 245.00.

WALUTY I DEWIZY: Nowy Jork 8.90 Londyn 45.49, Paryż 35.07, Włochy 46.87 Belgia 124.54, Szwajcaria 171.95, Holandia 359.25, Dolarówka 5 proc. 81.00—80.75—82.00, Ziemia Kresy 4 i pół proc. 52.50—52.00—52.50, Poł. konwersyjna 5 proc. 67.00, Dolar urwiwaty 8.89 i jedna czwarta.

Z SALI SĄDOWEJ.

BEZ PATENTU.

(1) Chana Najman, zamieszkała w Sosnowcu przy ulicy Kaliskiej 11, prowadziła piekarnię i sklep z pieczywem, posiadając tylko świadectwo przemysłowe na piekarnię. Władze skarbowe, stwierdziwszy taki stan rzeczy, sporządziły protokół, przekazując sprawę Sądowi pokoju, który skazał Najmanową za prowadzenie sklepu bez patentu na 190 złotych grzywny.

OPÓR POLICJI.

(1) Barbara Puszek (Sosnowiec, Piłsudskiego 62) za awantury w dniu 21 lutego b. r., odprowadzana była do komisariatu. Po drodze stawiała policjantowi opór. Sąd pokoju w Sosnowcu skazał ją za to na 5 dni aresztu.

SZANOWAĆ POLICJĘ!

(1) Sabina Wasielek (Sosnowiec, Robotnicza 18), odprowadzana do komisariatu jako podejrzana o dokonanie kradzieży, poczęła wymyślać policjantowi. Sąd pokoju w Sosnowcu skazał Sabinę Wasielek na 7 dni aresztu.

NA ROWERZE.

(1) Jeden z funkcjonariuszów urzędu śledczego w Sosnowcu, wracał ze służby na rowerze. Gdy znajdował się w pobliżu Włodowic, rzuciło się nań dwóch jakichś osobników, z których jeden uderzył go kijem w plecy, obrzucając stekiem wymysłów. Wywiadowca zszedł z roweru i wyjąwszy z kieszeni rewolwer, zagroził napastnikom użyciem go, w razie gdyby nie uspokoił się. Wtedy trzeci osobnik poczał uspakajać kolegów, przyczem zwrócił się do policjanta z prośbą, by odjechał swoją drogą, gdyż jego towarzysze są pijani. Policjant istotnie odjechał, wkrótce jednak wrócił z policją mundurową. Napastników już nie było. Droga wywiadu ustalono, że byli to Jan Dąbek (Kacza nr. 4) i Edward Czarnos (Kacza 6). Sąd pokoju w Sosnowcu skazał każdego z nich na 7 dni aresztu.

AWANTURNICY.

(1) Maksymilian Danisz, Paweł Polak i Helena Cyrała, wszyscy z Sosnowca, awanturowali się 5 lutego b. r. w mieszkaniu Kazimierza Wilmarowej (Piłsudskiego 16), gdzie bawił jej przyjaciel Józef Grała, mąż Heleny Grały. Trójka chciała przeszkodzić czułym gruchaniom Wilmarowej z Grałą. W rezultacie wszyscy wszczęli tak piekielną awanturę, że natłbiegła zaalarmowana policja, która spisała protokół za zakłócenie spokoju. Danisza, Polaka, Grałowa i Wilmarową skazał Sąd pokoju w Sosnowcu po 20 złotych grzywny.

Bohaterski nauczyciel

RATUJE DZIECI Z NURTÓW RZEKI

Z miasta Włodowa wyruszyła na drugą stronę Bugu wycieczka, składająca się z około 800 dzieci szkół powszechnych.

Pod wieczór gruchnęła po Włodowie wieść, że podczas przeprawy przez Bug kilkanaście dzieci utonęło. Niesłychana groza zawisła nad miasteczkiem: sklepy pozamykano a ludność wyległa za miasto z zapartym oddechem.

Każda prawie rodzina drżała o powrót jakiegos malca.

Okazało się jednak, że katastrofa nie pociągnęła za sobą żadnych ofiar, dzięki bohaterstwu jednego z nauczycieli, p. Szelesta.

Podczas przeprawy jedna z łódek przewróciła się i znajdujące się tam 5 dzieci wpadło do wody.

Na ratunek rzucił się p. Szelest, a wówczas przerażone dzieci chwyciły go się ze wszystkich stron, tamując ruchy. Była chwila, że nauczyciel tonął wraz z dziećmi.

Ale wkrótce zdołał się oswobodzić i z poświęceniem własnego życia uratował kolejno wszystkie dzieci, witany entuzjastycznie przez zgromadzoną na brzegu działość

4 całej Polski.

IMponujący zjazd O. W. P.

Data 24 bm. odbył się w sali Parku Miejskiego w Inowrocławiu imponujący zjazd Młodych Obozu Wielkiej Polski z Kujaw. Na zjazd przybyło około trzystu delegatów z kilkudziesięciu miejscowości powiatu Inowrocławskiego i Strzełkowskiego. Przewodniczył red. Cieślak; przemawiali pp. mce. dr. Celichowski, Zdzisławski, Drobnik, Szayna, Pięstrzyński, Cieślak i kpt. Zabłocki. Wszystkie przemówienia entuzjastycznie oklaskiwano, poczem wśród podniosłego nastroju odśpiewano „Hymn Młodych” i wznowiono okrzyki ku czci Wielkiej Polski i Romana Dmowskiego.

ŚWIĘTOKRADZTWO.

Onegdaj w nocy około godz. 5 dokonano w kościele św. Anny w Krakowie kradzieży większej ilości wotów z ołtarza św. Teresy oraz gotówki w drobnej monetce ze skarbonki kościelnych w łącznej kwocie 562 zł.

Zbrodniarz rozbił 3 skarbonki skrzynekowe i 2 szafkowe, te ostatnie przy ołtarzu św. Teresy, skąd zabrał większą ilość drobnej monety. Po tej manipulacji przystąpił do zoperowania ołtarza św. Teresy, gdzie rozbił 2 boczne szyby, środkową zaś otworzył przez wylamanie zamku i zabrał większą ilość wotów.

Po dokonaniu świętokradztwa rzeźmieszek przystawił drabinę do górnego okna i opuścił się po sznurze pod główne wejście. Tu odsunął drewnianą zapórę i wybiegł na ulicę. Pierwszy zbrodniarza zauważył z okna swego mieszkania akademik Boryński i począł go ścigać. W czasie pościgu sprawca porzucił teczkę z lupem na plantach, uciekając w ulicę Kapucyńską a następnie na Wenecję, gdzie ślad po nim się zatarił. Odebrany łup zwrócono do kościoła.

PRÓBOWALI OPANOWAĆ KOŚCIÓŁ.

Zwolennicy kościoła narodowego w Świeciechowie pow. Janowskiego, popierani przez „Wyzwolenie” pod przewodnictwem eks księdza Lorencea chcieli zawładnąć kościołem katolickim, przy czym siłą usunęli z plebanji proboszcza katolickiego ks. Osucha.

Ks. biskup lubelski zwrócił się z prośbą do władz państwowych o zamknięcie i opieczetowanie kościoła w Świeciechowie. Starosta janowski prośbę tę wykonał i kościół opieczetował.

ZDERZENIE AUTA Z POCIĄGIEM.

W nocy z soboty na niedzielę przy przejeździe przez tor kolejowy pod Luboniem w Wielkopolsce zdarzył się tragiczny wypadek samochodowy. Oto samochód, kierowany przez znanego leka-

rza poznańskiego dra Sulka, zderzył się z pędzącym pełną parą pociągami. Dr. Sulek poniósł śmierć na miejscu, natomiast

miast jadący w aucie dr. Jeleński silnym uderzeniem został wyrzucony i odniósł tylko nieznaczne obrażenia.

Człowiek - bestja.

OKROPNY OKAZ STRASZLIWEGO ZWYRODNIEŃIA.

W Więzowni na Pomorzu miała miejsce w nocy 24 b. m. mroząca krew w żyłach zbrodnia. Mieszkaniec tejże wsi 24-letni parobek Rybczyński, uważany przez ogół tamtejszej ludności za zdeklarowanego wyrzuciaka społeczeństwa, od dłuższego czasu napastował swą miłością 22-letnią służącą Marjanę Chryczkównę, która jednak czując instynktowny wstręt i obawę, stale go unikała. Ubiegłej nocy Rybczyński wszedł do mieszkanca pp. G., u których Chryczkówna służyła, zmusił ją pod groźbą rewolweru do udania się wraz z nim do

pobliskiego ogrodu i wystrzelał z rewolweru w piersi powalił Chryczkównę na ziemię. Następnie opryszek skropował swą ofiarę i zniwolił ją, poczem 5 strzałami w głowę dobił nieszczęśliwą. Zezwierzęcony opryszek chwycił następnie trupa dziewczyny za włosy i znacząc drogę obficie śladami krwi zawlókł go na szosę i tam porzucił, sam zaś zbiegł w niewiadomym kierunku. Policja przy pomocy psa policyjnego wszczęła energiczne poszukiwania za zbrodniarzem.

Pomyślny dygnitarz w Ministerstwie rolnictwa.

MIŁ BIURKO, MASZYNĘ DO PISANIA, GANIŁ, CHWALIŁ, UDZIELAŁ DYMISJI.

Do Ministerstwa rolnictwa w Warszawie zawiązał przed dwoma tygodniami 50-letni mężczyzna z teczką pod pachą. Grzecznie, lecz stanowczo dał wożnym do zrozumienia, iż przychodzi do urzędu.

— Jestem inspektorem lasów państwowych powiatu Lubomli — oświadczył.

Woźni zakrzętnęli się żwawo. Wobec braku miejsca, inspektorowi ustawiono stolik w poczekalni, gdzie rozgospodarował się w najlepsze.

Nie zapomniano też o maszynie do pisania. Pan radca dzień cały redagował listy, podpisywał nazwiskiem „T. K. Osłowski”, zaopatrywał we własne pieczątki i ekspedjował.

Treść listów nie była urozmaicona. Inspektor korespondował z rozmaitemi urzędami leśnymi na Wołyniu.

Czasami chwalił za gorliwość, to znów ganił, a nawet udzielał dymisji, jak np. p. Łukaszewiczowi z Wołynia.

Jednocześnie wśród bezrobotnych pracowników umysłowych w Warszawie rozeszły się pogłoski, jakoby pewien inspektor nadleśnictwa, chwilowo urzędujący w Warszawie, kompletował nowy personel na wyjazd do lasów wołyńskich.

Pana radcę zaczęli odwiedzać liczni interesanci, ostentacyjnie wprowadzani przez woźnych.

Dygnitarz, urzędujący bardzo punktualnie, przyjmował „strony” od godz. 11 do 1.

Popijając ministerjalną herbatkę, prze glądał podania i szczerze się gniewał, jeżeli brak było znaczków stemplowych za 4 zł. 75 gr.

W ostatnich czasach zjeżdżali się doń bezrobotni nawet z odległej prowincji.

Niemal wszystkie podania, składane przez warszawiaków, były odrzucane.

Trzeba jednak przyznać, że inspektor z Lubomli wychodził z interesantami przyzwyczajenie. Dokumenty, dołączone do podań — pozwracał potentom.

Urzędował w sposób niezwykle prosty. Dzwonił do komisariatu, podając się za radcę Osłowskiego i prosił o przyślanie policjanta.

Posterunkowi stawali na baczność.

— Oto korespondencja — mawiał wice-minister — proszę ją niezwłocznie doręczyć adresatom.

Wezwany w ten sposób posterunkowy Dąbek, nie mógł się pogodzić z faktem, że radca urzęduje w poczekalni, sam pisze listy i rozsyła... przez policjantów.

Otrzymałszy kopertę adresowaną do niego p. Stanisława Sikorskiego podzielił się swymi wątpliwościami z kierownikiem komisariatu.

Onegdaj przed wejściem do Ministerstwa rozegrał się ostatni akt kariery fałszywego dygnitarza. Osłowski powędrował do aresztu.

Zatrzymany manjak okazał się Teodorem Kalkszajm-Osłowskim, zamieszkałym przy ul. Długiej 50 w Warszawie.

Jest to epileptyk, z lekkim zбочeniem umysłem. Przed dwoma miesią-

cami zwolniono go z posady w leśnictwie w Lubomli, gdzie pełnił obowiązki objazdowego.

Ważne dla bezrobotnych

Nasz dział radiowy.

UZUPEŁNIENIE.

(ar.) We wczorajszym numerze naszego pisma wyraziliśmy ubolewanie z powodu pozbawienia radjosłuchaczy, naszego okręgu transmisji koncertów Kiepur z Poznania i Katowic.

Z powodów technicznego niedopatrzenia opuszczono ustęp „że niemała „sensację” stanowiło usłyszenie wzajemian zapowiedzianego koncertu Kiepur — audycji literackiej, która niestraciła by na swej „aktualności” ani nazajutrz, ani tydzień, czy miesiąc później”.

Uzupełniamy powyższe, ze względu na spazczenie sensu notatki naszej, gdyż domagaliśmy się odpowiedniego wyjaśnienia ze strony kierownictwa radjostacji katowickiej.

PROGRAM RADJOWY na środę 27 czerwca.

KATOWICE:

- 17.00 — Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. Gosp. Woj. st. Dyrekcji Kolor Państwowych i Dyrekcji Poczty i Telegrafów.
- 17.20 — Odczyt p. t.: „Żołnierz polski minionych stuleci”; Kanonier — wygl. gen. dr. M. Kukiel, doc. U. J.
- 17.45 — Transmisja z Krakowa. Program dla młodzieży.
- 18.15 — Transmisja koncertu popołudniowego z Warszawy.
- 18.55 — Pogadanka z działu: „Gospodyni śląska” — wygl. p. K. Nitschowa.
- 19.25 — Rozmaitości.
- 19.45 — Wykład w języku francuskim dla słuchaczy poza granicami Polski p. t.: „O polskiej myśli narodowej” — wygłosił prof. Wincenty Lutosławski.
- 20.10 — Przerwa.
- 20.50 — Koncert wieczorny
- 22.00 — Sygnał czasu oraz komunikaty: lotnictwa, P. A. T. i sportowy.
- 22.50 — Transmisja muzyki tanecznej.

ooo ooooooooooooo

Crem „Lactolin”

nagrodzony złotym medalem na wystawie w Paryżu

Kto crem „Lactolin” używa
Ten bezwzględnie pigów
Plam i wszelkich defektów
Cery się wyzbywa. 3611

Zadać wszędzie.

oooooooooooooooooooo

BOOTH TARKINGTON.

Przedruk wzbroniony.

Egoistka.

(CLAIRE AMBLER).

Przekład autoryzowany Janiny Sujkowskiej.

51)

— No więc — czy każdy z obecnych na koncercie nie miał uczucia, że ten śpiew i wszystko inne miało specjalne znaczenie dla niego samego? Ja przynajmniej doznawałam tego wrażenia. I to właśnie miałam na myśli, mówiąc, że było przeznaczone dla pana. Każdy z nas mógł tak myśleć, nieprawdaż?

— Mój Boże! — powiedział. — Przypuszczam, że tak, gdybyśmy posiadali niezbędną dawkę egoizmu. Wczoraj wieczorem, słuchając śpiewu tej nadzwyczajnej kobiety, wyrwałem się na chwilę z pęt mego własnego egoizmu. Widzi pani, dla mnie jest komiecznością myśleć możliwie mało o sobie samym i kiedy tylko mogę, staram się szukać zapomnienia w rzeczach zewnętrznych. Ach, dobrze, że sobie przypomniałem, że powinienem panią przeprosić

— Za co?

— Sądzę, że pani wie.

— Nie, nie wiem.

— Owszem — rzekł. — Sądzę, że pani wie. Widzi pani, jest taka sprawa, że los uczynił ze mnie zdezelowaną maszynę ludzką, nadającą się tylko do wyrzucenia na śmietnik...

— Panie Orbison! — zaprotestowała z krzykiem i pochyliła się ku niemu z błyszczącymi oczyma. — Pan nie ma prawa mówić o sobie w ten sposób.

— Nie mam prawa? Ale tak przecież jest, moja kochana, miła dziewczynko!

— Nie! Wiem, skąd pan wyniósł swoją ranę. Bohaterowie nie są zdezelowanymi mechanizmami, panie Orbison!

— Och, Boże! — zaśmiał się inwalida. — Jakaż pani staroświecka. Właśnie chciałem powiedzieć, że jeżeli nawet nie można brać czynnego udziału w życiu, to przecież nie można przestać obserwować i myśleć. Życie dla inwalidy staje się kontemplacją życia innych ludzi — przynajmniej dla takiego inwalidy, jakim ja jestem. Otóż, obserwowałem panią, panno Ambler i uważam, że powinienem prosić, żeby mi to pani darowała.

— Doprawdy? — spojrzała nań poważnie. — Dlaczego?

— Pani jest bardzo dobra — rzekł. — Jednakże uważam, że powinienem. Od chwili, gdy panią ujrzałem poraz pierwszy, pewnego poranka w tym ogrodzie, stała się pani dla mnie centralną postacią w panoramie Raony, głównym przedmiotem moich kontemplacyjnych zainteresowań. Co więcej, miałem wrażenie, że pani o tem wie, że zdaje sobie z tego sprawę najzupełniej i że...

— Tak, to prawda — przerwała. — Tak, wiedziałam, że mnie pan obserwuje — i że może nawet trochę o mnie myśli. Czy tak?

— Tak — potwierdził i blade policzki opłynęły mu słabym rumieńcem. — Jakkolwiek nie myślałem o pani mało. Widzi pani, jako inwalida...

— Jako inwalida? — powtórzyła i roześmiała się. — Może mnie pan jednak powinien przeprosić, jeżeli pan to robił tylko jako inwalida. Bądź co bądź to, że się pan mną interesował — tak bardzo i to, że ja o tem wiedziałam — bardzo dobrze — to wszystko zrobiło z nas już chyba dobrych, bliskich znajomych, nieprawdaż?

— Mam nadzieję, że tak.

— Więc, kiedy mnie pan obserwował — i trochę o mnie myślał — co pan zauważył i co pan myślał?

— Czy pani chciałaby naprawdę, żebym to powiedział?

— Jeżeli pan uważa, że to zniosę — to tak.

— Dobrze. — Urwał i zmarszczył czoło. — Wczo-

raj wczorajem, rozmawiałem z panem Rennie o pani przez całą drogę do greckiego teatru — pani wie, że chodzę powoli! Otóż pani mnie intryguje i...

— Nie! — zawołała. — To ślicznie! Naprawdę? Dlaczego? Pod jakim względem?

— Pod każdym, ale w szczególności zaciekawia mnie postępowanie pani w sprawie, o której dyskutowałem z panem Rennie.

— Doprawdy? A więc panowie nie rozmawiali o mnie, tylko dyskutowali! Co właściwie z mego postępowania było przedmiotem tych debat?

Potrząsnął z powątpiewaniem głową

— Obawiam się, że się to pani nie będzie podobalo. Rennie był na obiedzie u księżnej Liany. Jak się okazuje, zrenicą jej oka jest jej najmłodszy syn, który spędził z nią ostatnie dwie zimy w ich tutejszej wili. Zdaje się, że księżna nie uważa, żeby pani czyniła Don Artura bardzo szczęśliwym, panno Ambler.

— Czy tak? — rzekła szybko Claire. — Czy uważa to za mój specjalny przywilej?

— Nie więcej niż pani uważa za mój specjalny przywilej, że z panią o tem mówię — odrzucił. — Ale przecież prosiła mnie pani o szczere powiedzenie, co o pani myślę?

— Tak. Sama to sprawkowałam. Proszę, niech pan mówi. Cóż jeszcze mówił pan Rennie?

— Wyraził obawę, że młody Liana bierze zbyt poważnie całą sytuację. To bardzo poważny chłopak i parę razy było mi go trochę żal, panno Ambler.

— Doprawdy? — rzekła Claire i spojrzała nań zagadkowym wzrokiem. — Pewno wtedy, gdy go pan widział w moim towarzystwie?

— Nie. — Orbison potrząsnął głową. — Kiedy go widziałem zdala od pani. W towarzystwie pani wyglądał na zdenerwowanego, ale zdala od pani robił wrażenie Hamleta!

(C. d. n.)

KINO „ZAGŁĘBIE“
dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy“

Od poniedziałku 25 czerwca 1928 r.
„ZABIŁAM” „Za więziennym murem“
Wstrząsająca tragedia niewinnej dziewczyny — w 12 aktach.
W roli tytułowej MAGDA SONJA.

Następny program
„SERCE” „Mała Aneta“.
W roli tytułowej
„MARY PICKFORD“.

Kino
„SFINKS“

Od poniedziałku 25 czerwca i dni następujące:
ŻONA FARAONA

Wielki monumentalny dramat w 12 aktach

INTRYGNA, MIŁOŚĆ I POŚWIĘCENIE!

W rolach głównych gwiazdy obu półkuli:
Emil JANNINGS, Hary LIEDTKE,
Paweł WEGENER, LYDA SALMANOWA
i A. BASSERMAN

OGŁOSZENIE.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że na mocy uchwał powziętych na 2 ostatnich prawomocnych

OGÓLNYCH ZEBRANIACH

Członków Kasy Przewodności Pracowników T-wa Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza Spółka Akc. w Sosnowcu z dnia 30 kwietnia i 18 maja 1928 r. Kasa Przewodności znajduje się w likwidacji.

Zainteresowani winni zgłaszać się po odbiór swych należności do Komisji Likwidacyjnej, która urzęduje w biurze

T-WA SOSNOWIECKICH FABRYK RUR I ŻELAZA Sp. Akc. w Sosnowcu przy ul. Nowopogońskiej w godz. od 9—12 przed południem

Jednocześnie zaznacza się, że kapitały pozostające w Kasie Przewodności z dniem 1 lipca 1928 roku będą uważane jako depozyt i dalszemu oprocentowaniu podlegać nie będą.

Starz: LUCJAN TOBOLSKI.

Prezes Komisji Likwidacyjnej
Dyr. PAWEŁ JAGUĆZAŃSKI.

Sosnowiec, dnia 20 czerwca 1928 r.

3557

HEMOROIDY
STAN ZAPALNY · KRWAWIENIE
SWĘDZENIE

USUWA
HEMORIN-KLAWE

3015

Wszelkie druki

PRYWATNE, HANDLOWE,
KSIĘGI BUCHALTERYJNE,
BLOKI, WIZYTOWKI, AFISZE i WIAŁROWKI

ORAZ ROBOTY INTELIGATORSKIE

DOSTARCZAJĄ

ZAKŁADY DRUKARSKIE

T-wa „KURJER ZACHODNI” Sp. Akc.

SOSNOWIEC,

Dębińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Wszystkie ceny — — — — — ceny konkurencyjne

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu lub z przesyłką pocztową

3 Zł. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 7 Zł.

Cena egzemplarza 20 groszy.

N.L. 837-28.

OGŁOSZENIE.

Przewodniczący Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Sosnowcu, na zasadzie art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o zapobieganiu upadłości (Dz. U. Nr. 3 za 1928 poz. 20) ogłasza:

1) że pełnomocnicy Szlamy Załmy Grosfelda, handlującego pod firmą „Esperans Załma Grosfeld” w Będzinie, ul. Mdrzejowska Nr. 89, adwokaci B. Forelle i A. Paradistal, zamieszkali w Będzinie, złożyli Sądowi Okręgowemu w dniu 13 czerwca 1928 r. podanie o odroczenie wypłat na termin trzechmiesięczny, licząc od daty zapadnięcia wyroku i ustanowienia nadzorca sądowego Lejzora Magierkiewicza, zamieszkałego w Będzinie przy ul. Sączewskiej lub Moszka Lejby Zylberfrajnda zamieszkałego w Będzinie przy ul. Targowej;

2) że termin do rozprawy wyznaczony został na dzień 13 lipca 1928 r. o godz. 12 ej w południe w Sądzie okręgowym w Sosnowcu (Wydział Cywilny) i

3) że wierzyciele mogą przybyć na rozprawę w oznaczonym terminie, celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

3627

w. z. Wiceprezesa (—) KUCHARSKI.

A K A D E M I K

(Gdańszczanin)

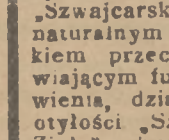
pragnie pobierać lekcje języka polskiego u inteligentnej młodej panny, znającej o ile możliwości język niemiecki 3573

Laskawe zgłoszenia uprasza się nadsyłać pod Nr. 200 Kurjer Zachodni, Sosnowiec

UWAŻAJCIE NA SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziola” z marką „Kogut” są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji, kamieniach żółciowych. — „Szwajcarskie Gorzkie Ziola” z naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia, działającym przeciwko otyłości. „Szwajcarskie Gorzkie Ziola” pobudzają apetyt. Sprzedają apteki i składy apteczne po zł. 1.50 za pudełko. — Skład główny apteka A. GASECKIEGO w Warszawie, ul. Leszno 41. 10

Całkowicie nemoroidalne Gaseckiego (z Kogutkiem) usuwają ból, swędzenie, pieczenie, krwawienie zmniejszają guzy (żyłaki). Sprzedają większe apteki 5901

Choroby płuc!

Stosowany przez pp. Doktorów „Balsam Thiocolan Age” przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu ułatwia wydzielanie śluzu płuc, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, powiększa wagę ciała. „Balsam Thiocolan Age” sprzedają apteki i składy apteczne (drogerje). Zadzajcie tylko w oryginalnym opakowaniu apteki

A. Gaseckiego w Warszawie, 41 Leszno.

MATKI! Zadzajcie w aptekach i drogerjach higienicznej przysypki dla dzieci „PUDER DZIDZI” (z Kogutkiem, utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości. 6382

Kupno i sprzedaż.

Maszyna Singera do sprzedania. Sosnowiec 3 Maja 28, Kaukowsk i, stróż wstrzeże. 3604-2

Auto 4 osobowe N. A. G. na chodzie 12/15 H.P. sprzedam za 1750. Wiadomość: Sosnowiec, Będzińska 10. 3621

Sprzedam przemyślny dobry stragan w halach Rozwoju Nr. 51, Sosnowiec 3634

Płac przy ul. Wroniej w Zawierciu, 61 przętów kw. sprzedam. Wiadomość: Bronisław Kupeć w Kromolowie 3633

Posady i prace.

Uczeń Inteligentny potrzebny zaraz do Fotografii „Apollo” Sosnowiec Mdrzejowska 16. 3635-2

Potrzebny piccolo obznajmiony z pracą. Sosnowiec Piłsudskiego 38. 3631

Lokale.

Fryzjerski zakład wydzierżawię z mieszkaniami, nagły wypadek. Czynsz za 6 miesięcy. Strzemieszyc, ul. Długa Nr. 142. 3613-2

Nauka i wychowanie.

Szkoła pisania na maszynach Błuro Prośb Lewkowicza, Będzin — Sączewskiego Nr. 29, Tel. 3-47. 3551-5

Kasy Półk. powinien pisać poprawnie (ortograficznie); uczucie się więc listownie polskiej pisowni. Kurs buchaltaryjny prof. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. — Zadzajcie prospektów. 3565-14

Różne.

Ostrzegam, że za żonę mam Martę z Pęckiewiczów i za długi zaciąg. Inne przez nią nie odpowiadają Franciszek Kupiec 3622

Zgubione dokumenty.

Stanisław Barański zgubił pozwolenie na broń Nr. 174154 wydane przez Starostwo w Będzinie. 3616-3

Piotr Prydatko zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany przez Starostwo Będzińskie. 3615-3

Władysław Krapcia, Będzin Siermońska 12 zgubił kwit Banku Polskiego na słożoną pożyczkę odrodzenia 1920 3614-2

Janek Będkowski zgubił wyciąg z ksiąg ludności wydany przez gm. Płociniec. 3636-3

Helmarski Marjan zgubił pozwolenie na radio-odbiornik Nr. 988, wydane przez Urząd Poczty i Telegrafów w Będzinie. 3637

Berek Wajcman Sosnowiec ul. Piłsudskiego 62 zgubił dowód osobisty wydany przez starostwo Będzińskie i patent wydany przez Urząd skarbowy w Sosnowcu 3624

Jelonek Wojciech zgubił książeczkę wojtową wydaną przez P. K. U. miechów. 3632-2

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed faktem (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-tamowy układ 4-szpaltowy 60 gr.
W tekście 45
W tekście w kolumnie 60
Za tekstem 5 25

Nekrologi do 200 wierszy 50% taniej.

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 25 gr. za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 zł.

Matrymonialne 15 gr. za wyraz. Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.

Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25% droższe.

Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.
ADMINISTRACJA: Dębińska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Filje i agentury własne: Będzin, Małachowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor: TADEUSZ OPIOLA.

Druk „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu, Dębińska 1.

Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI”.